UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

18
ЧЕРВНЯ, 1970.
Число № 25
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLII VOL. XLII
JUNE 18, 1970.

Помер Керенський

У Ню Йорку на 89-ому році життя помер кол. російський прем'єр Олександер Керенський.

Після вибуху революції в Росії та уступлення царя, короткий час прем'єром був граф Львов, який дав доручення звільнити з заслання митрополита А. Шептицького. Після нього прем'єром нового демократичного уряду протягом трьох й пів місяця був О. Керенський, якого большевики повалили. Він утік з Росії за допомогою англійського рибальського судна й жив якийсь час у Франції. Там його дружина покинула. Він одружився з дочкою заможного австралійського промисловця Лідою Тріттон і жив з нею в Австралії до 1944 р., коли вона померла. Того року він виїхав до ЗДА, де 25 років жив у домі своєї знайомої в Ню Йорку.

Керенський друкував статті в різних часописах та журналах, в яких пропагував протибольшевицьку революцію в СССР. Але ті, що його знали, кажуть, що він постійно ждав запрошення совєтської влади повернутися до Росії. Такого запрошення не діждався. Перед кількома роками Керенський видав друком свої спомини.

Керенський п о л і ш и в двох синів Олега та Гліба, обидва живуть в Англії.

ВИКИНУЛИ З МОСКВИ

З СССР викинули кореспондента американського г о журналу «Тайм» 33-річного С. Кловда, який був у Москві від жовтня м.р. Чим він не подобався, не виявлено.

СХОПИЛИ НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА

Група бразилійських терористів зайшла до мешкання німецького амбасадора в Бразилії Еренфріда фон Голлебена, схопили його і вивезла в невідоме місце. За звільнення амбасадора терористи жадали звільнити 40 політичних в'язнів та вислати їх поза Бразилію. Бразилійський уряд погодився й вислав названих по імені в'язнів окремим літаком до Альжиру.

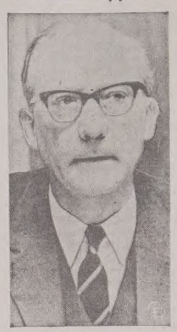

Еренфрід фон Галленбен

Терористи, що схопили амбасадора, належать до комунофільської організації «Народний революційний поступ».

24 години після прибуття бразилійських в'язнів до Альжиру, бразилійські терористи звільнили німецького амбасадора. Він вернувся до Ріо-де-Жанейро. Виглядав дуже втомлений, але усміхався й казав, що почуває себе добре. Звільненими бразилійськими в'язнями зацікавилася міжнародна організація правників, яка вислала до Альжиру свого представника французького адвоката М. Бутена, щоб переслухав їх. Після першої сустрічі з в'язнями Бутен заявив, що багато з них мають сліди побоїв та знущань, що їх зазнали від поліції.

Представник Ніксона у Ватикані

Президент Р. Ніксон призначив Генрі Кабот Лоджа своїм особистим представником у Ватикані. Лодж жив тиме в ЗДА, але час від часу, як буде потрібно, їздитиме до Ватикану обговорювати справи, які йому доручить президент. Ніксон призначив Лоджа своїм особистим представником, тому що не хотів просити сенату встановити дипломатичні зв'язки ЗДА з Ватиканом, що, певно, викликало б опір багатьох сенаторів.

Лодж діє у Ватикані як особистий представник Ніксона, без ніякого дипломатичного титулу.

ТЮТЮН БЕЗ ПРИМАНИ

Канадські фабрики папіросок заповіли, що, починаючи з 1 липня, не будуть уже давати ніяких нагород: ні грошей, ні інших речей. Хто ще має купон на якусь нагороду, такому виплатять.

А. Дубчека викинули з партії і з посади

Американський журнал «Ньюзвік» подав вістку, що на недавньому бурхливому засіданні чехо-словацької комуністичної партії викинули А. Дубчека з партії.

Кол. секретар чехо-словацької комуністичної партії А. Дубчек вилетів також з посади амбасадора в Туреччині, де він був перед своїм приїздом до ЧССР, щоб відвідати хвору матір.

Дубчека завзято оборонял теперішній секретар компартії Г. Гусак, але його переголосували чехословацькі сталінці. Американський журнал припускає, що Дубчека поставлять ще на суд за лібералізацію політику.

СССР будує базу для підводних суден

СССР збудував на Атлянтійському океані, недалеко Гренландії базу для совєтських підводних суден. Там совєти будуть держати підводні судна, з яких зможуть вистрілювати далекосяглі ракетні бомби з атомовими головками. Так як американські підводні судна можуть вистрілювати ракетні бомби «Поларіс».

Совєтські ракетні бомби призначені в першу чергу для ЗДА. Крім нової бази, є там ще інші бази для підводних суден, збудовані давніше.

Домагаються стабілізації доляра

Представники центральних банків ЗДА, Японії та багатших европейських країн, що минулої неділі відбули конференцію в Швайцарії, звернулися до Канади з закликом, щоб Канада устабілізувала вартість свого доляра у відношенні до американського. Вони побоюються, що нестійнена вартість канадського доляра може захитати вартість грошей деяких країн.

Канадський міністер фінансів Е. Бенсон заявив, що Канада, може, пізніше устійнить офіційну вартість канадського доляра у відношенні до американського, якщо вважатиме це за потрібне.

Перед фармерами — невеселий рік

В Оттаві видано друком звіт з наради канадської фармерської конференції, що відбулася в столиці Канади при кінці минулого року. Звіт замітний тим, що дає оцінку господарського становище фармерів на найближчий господарський рік. Назагал найближчий господарський рік буде для фармерів не дуже сприятливий.

Лише фармери, що годують свині й худобу та вирощують картоплю, можуть сподіватися збуту на свої продукти по досить добрих цінах. Зате продаж канадського збіжжя й далі не має виглядів. Невеликі замовлення на збіжжя з деяких країн трохи відтяжать перевантажені збіжжям фармерські шпихліри та збіжжеві елеватори; все ж в Канаді залишиться ще дуже багато непроданого збіжжя.

Збіжжеві фахівці припускають, що Канада продасть цього року бл. 500 мільйонів бушлів збіжжя, в тому 375 мільйонів за кордон, а решту зужиють мешканці Канади. Після того в шпихлірах залишиться ще 950 мільйонів бушлів.

Недавне звільнення канадського доляра від сталої вартости спричинить обниження цін за збіжжя, якщо Канада захоче конкурувати з іншими державами у продажу збіжжя.

Невеселі будучність ворожать господарські фахівці також власником молочарень та годівцям свійської птиці. Запаси молочних продуктів у світі досить великі. Канада має також великий запас масла, сиру та спорошкованого й конденсованого молока. Годі сподіватися, що Канада зможе продавати свої молочні продукти за кордон.

Зріст годівельних фарм свійської птиці заповідає перевантаження канадських ринків свійською птицею та яйцями.

Одним словом, опублікований звіт не приносить фармерам радісних надій.

Північні корейці затопили судно

Північні корейці повідомили, що затопили на жовтому морі «американське шпигунське судно враз із залогою». ЗДА заявили, що в тій околиці не було ніякого американського судна.

Південна Корея ствердила, що на Жовтому морі пропало їхнє патрульне судно з залогою, яке, одначе, не вело ніякої розвідки.

Арешт на польсько-совєтському кордоні

На совєтсько-польському кордоні в околиці Угнова, совєтська прикордонна сторожа арештувала трьох мужчин, які пробували пробратися крізь «зелений кордон» з Польщі до західних областей. Нелегальних мандрівників помітив учень місцевої школи В. Марців з Угнова, що з доручення місцевої станиці політичної поліції КГБ, помагав прикордонникам берегти кордону. Три мандрівники зайшли в розмову з хлопцем. Боворили з ним по-українськи. А той так довго говорив з ними, поки прийшли прикордонники і їх арештували. Побачивши прикордонників, мандрівники хотіли тікати, але під загрозою крісів здалися.

Совєтська преса подаючи вістку, не подала імен арештованих. Арештовані, мабуть, не були звичайними мандрівниками. Це видно з того, що Марців дістав від полковника КГБ медалю «За відзначення в обороні державних кордонів СССР» та уніформу совєтського прикордонника.

Короткі вісти

✦ **Кол. албертський** прем'єр Е. Меннінг цього року буде викладачем на відділі політичних наук Албертського університету.

✦ **Албертські фармери** за свої продукти в 1969 р. дістали 729,324,000 дол. В 1968 р. вони дістали 800.981.000 дол.

✦ **Кол. канадський** прем'єр Дж. Діфенбейкер відвідав Формозу, де був гостем президента Чан Кай-ші.

✦ **Канадський уряд** зуживає річно бл. 120 тонн паперу на різні обіжники, інструкції, пресові повідомлення тощо, які кінець-кінцем маядрують до кошa. Якби той папір продати торгівцям старим папером, то за це можна дістати найбільше 12,-000 дол.

✦ **Канадці їдять** тепер більше м'яса зі свійської птиці. В 1958 р. на кожного канадця припадало 24.3 фунтів цього м'яса, а в 1969 р. — 42.8 фунтів.

✦ **Фармерська** кредитова корпорація в минулому діловому році, що закінчився 31 березня ц.р., позичила 5,829 фармерам 160 мільйонів доларів на мортгеджеві позички. В попередньому році корпорація позичила 208 мільйонів доларів 9,159 фармерам.

✦ **Президент ЗДА** Р. Ніксон установив комісію, яка має досліджувати причини розрухів в університетах та підшукати способи для мирних і спокійних студентських демонстрацій.

✦ **У головній** квартирі нюйоркської поліції вибухла бомба. Вісім осіб ранених. Шкода в будинку: бл. 100,-000 дол. Злочинців досі не викрито.

✦ **Після 16 років ЗДА** покидають свою останню військову базу в Африці. При 21 гарматних стрілах стягнено американський прапор в американській базі у Вілюс, в Лівії.

✦ **ЗДА звернулися** до 14 держав, членів европейського оборонного союзу НАТО, щоб вони реорганізували НАТО так, щоб обходилися без ЗДА, які в 1971 р. мають замір вивести більшість своїх воїнів з Европи, де їх є 300,000.

✦ **У Швайцарії** арештовано 7 осіб за нелегальний продаж зброї до Південної Африки, Ізраїлю, Ливану, Нігерії та Саудівської Арабії. Загалом продано зброї за суму більш як 20 мільйонів доларів.

✦ **У СССР** нагло, мабуть, від удару серця, помер на 51-ому році життя, заступник шефа політичної поліції (КГБ) в Україні генерал-майор Борис Шульженко.

✦ **У Західній Німеччині** тепер працює 1,670,000 чужих робітників: італійців (350,-000), югославів (326,000), турків (290,000), португальців, еспанців та інших. В різних країнах Европи є тепер 6 мільйонів чужих робітників.

✦ **У світі продають** річно горілки «скач» за суму 422 мільйони доларів. З того ЗДА купують за 223 мільйони доларів.

✦ **Тепер на світі живе** 4,-062 родів різних звірят-ссавців. Якщо їх будуть так нищити, як досі, то за 30 років їх усіх не стане.

✦ **Недалеко** столиці Данії, Копенгагену, спеціальний поїзд з урядниками американської амбасади, які вертали з прогульки, наїхав на вантажний поїзд. 70 осіб, працівників амбасади, було поранених.

✦ **Після** кількох розмов між представниками Західної Німеччини і Польщі, обидві сторони вирішили, що можуть починати розмови про підписання угоди в справі нормальних дипломатичних зв'язків між обома державами.

БОЇ ПАРТИЗАНІВ З ЙОРДАНСЬКОЮ АРМІЄЮ

На території королівства Йорданії перебуває велика кількість палестинських партизанів, що з йорданської території часто роблять напади на Ізраїль, підкладають бомби, стріляють до ізраїльських вояків і населення. Ізраїль звичайно потім висилає свої літаки та військові частини, що бомбардують територію Йорданії та нищать табори терористів, при чому часто терпить також мирне населення.

Йорданський король Гусейн багато разів пробував дійти до порозуміння з терористами, одначе безуспішно, бо терористи не придержувалися умови, а навіть виступали проти жорданського уряду та короля. Між йорданським населенням, де є багато втікачів з Палестини, вони мають чимало прихильників.

Суперечки й сутички між терористами та йорданською поліцією й воїнами перемінилися минулого тижня у відкритий бій, який закінчився пораненням короля Гусейна та смертю кількох вояків з його охорони. Після бою було понад 700 осіб — партизанів і йорданських вояків — убитих та поранених.

Бої тривали чотири дні. Кілька разів обидві сторони робили перемир'я, але бої вибухали знову. Єгипетський президент А. Насер у радіо закликав обидві сторони не проливати братньої крови.

Вкінці бої закінчилися тим, що король Гусейн звільнив з їх становищ свого дядька генерала Бін Джаміля, що був головнокомандуючим усіх жорданських військ, і генерала Бін Шакера, команданта панцирної дивізії, що зазнала билася з партизанами. Партизани домагалися звільнення також кол. міністра внутрішніх справ Аль-Кілані та кол. прем'єра Аль-Цель, але порозуміння погодилися на усунення двох нелюбих генералів і в столиці Йорданії Аммані настав мир. Король Гусейн узяв сам команду над йорданським військом.

Боротьба між партизанами та йорданським військом не оминула й чужинців. Партизани забрали 15 англійців, 18 американців, 4 канадців та 5 західніх німців і держали їх у двох готелях під сторожею як закладників, погрозуючи, що повбивають усіх закладників, якщо йорданські вояки не перестануть стріляти до партизанів. Після перемир'я всіх закладників звільнено, і вони відлетіли до столиці Ливану Бейруту, а звідти — далі.

В час боїв згинув американський військовий атташе майор Р. Перрі, що в той час був у своєму приватному мешканні зі своєю родиною. Коли до його дому прийшли палестинські партизани, він почав з ними переговори, щоб вони пощадили його родину. В час розмови один з партизанів застрілив його. Родину вбив того партизана завезли до шпиталю.

В Аммані покищо — спокійно. Мешканці направляють понищені боями будинки та ходять до своїх щоденних зайнять.

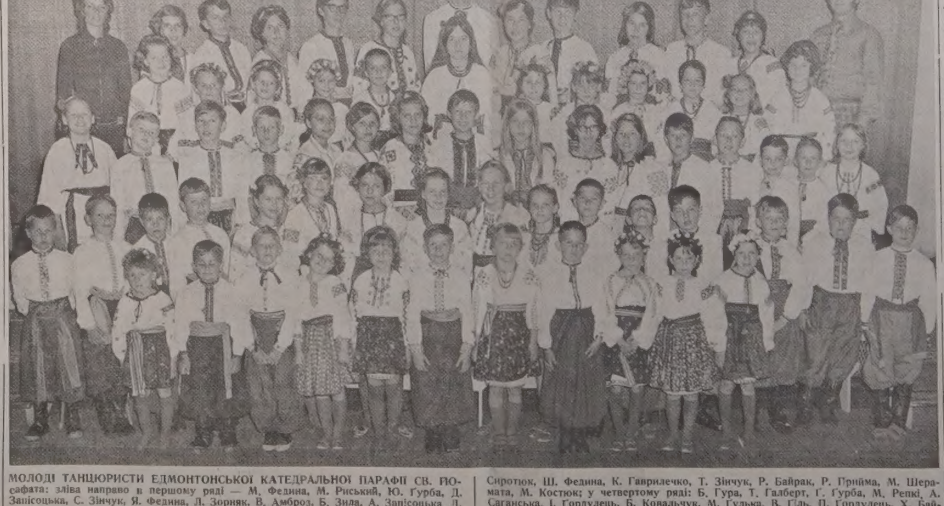

МОЛОДІ ТАНЦЮРИСТИ ЕДМОНТОНСЬКОЇ КАТЕДРАЛЬНОЇ ПАРАФІЇ СВ. ЮСАФАТА: зліва направо в першому ряді — М. Федина, М. Рицький, Ю. Гурба, Д. Запісоцька, С. Зінчук, Я. Федина, Л. Зорняк, В. Амброз, Б. Зила, А. Запісоцька, Д. Савчин; у другому ряді: Й. Федиляк, Г. Яремко, А. Зінчук, М. Яремко, Р. Поренчук, Т. Муха, С. Осташевська, Д. Карсон, С. Костюк, Л. Снятинчук, Б. Амброз, М. Сиротюк, Д. Сивенький, Е. Гулька, Д. Саймон, Б. Гой; у третьому ряді: С. Костюк, М. Карсон, М. Байрак, М. Федина, А. Прийма, П. Петрик, Л. Мадай, Т. Байрак, Л. Сиротюк, Ш. Федина, К. Гаврилечко, Т. Зінчук, Р. Байрак, Р. Прийма, М. Шерамата, М. Костюк; у четвертому ряді: Б. Гура, Т. Галберт, Г. Гурба, М. Репкі, А. Саганська, І. Гордулець, Б. Ковальчук, М. Гулька, В. Гіль, П. Гордулець, Х. Байрак, Б. Амброз; у п'ятому ряді: вчителька Д. Крайчі, Т. Осташевська, Т. Чорний, Д. Брода, Б. Снятинчук, М. Муха, Р. Снятинчук, К. Шерамата, Б. Шибіцький, Л. Стефанюк, Т. Сиротюк, Х. Запісоцька, вчитель Г. Гордей. Звідомлення — на третій сторінці. Фотостудія: «Академія»

Амальрік про совєтське селянство

Тиждень праці за кілограм масла

Друга стаття

ЩО ДУМАЮТЬ?

Я цікавився думками тих, хто ще добре пригадує приватні господарства перед колективізацією. Відповіді були різні. одні хвалили ті часи, коли ще «кожен був своїм власним паном». Інші зважали, що тепер робота легша і — цікавий аргумент! — що більше не треба додержувати посту. Однаково всі погоджувались, що поворот до старого порядку неможливий, що колхозники самі не бажають мати своїх господарств, бо вони для цього «зіпсовані» і не справилися б з ними.

Очевидно, брак зацікавлення приватним господарством пов'язаний з непевністю: сьогодні воно є, а завтра його можуть забрати. Це змінило селянську свідомість. Тепер колхозні селяни переважно задоволені своїм життям: їм дозволено тримати власну скотину; вони одержують, хоч і мінімальну плату грішми та збіжжям; вони звільнені від податку за присадибні ділянки та лісного обов'язку. Одноголосно вони заявляють, що тепер можна б уже жити, якби не тяжка робота та низька плата.

Від цих людей, мені здається, можна всього сподіватися. Якби уряд завтра з якихось політичних чи економічних міркувань вирішив повернути назад приватні господарства, то кожен, без ніякого бурмотіння, взяв би свою частину землі і почав би сіяти пшеницю та коноплі. Якби ж, навпаки, режим вирішив всю приватну землю разом з хатами конфіскувати, всіх селян поселити в бараках і годувати в їдальнях, то й це б пройшло без великих труднощів.

На мою думку, лише такий експеримент може мати успіх, який створить працівника, що шанує самого себе і свою працю, що не дозволить, щоб його зневажали. Тільки такий працюватиме розумно.

ЯК ЖИВУТЬ?

Тепер у колхозах панує в основі система примусової праці, при якій селяни знаходяться в стані повного безправ'я. Вони не мають права залишити свій колхоз навіть тоді, коли б хотіли перейти до іншого. Їхні паспорти лежать у колхозній конторі, і їх звідти взяти не можна. Відпускають лише хворих, калік та самотніх жінок, з яких немає ніякої користи.

Для молоді є лише дві можливості, щоб уникнути колхозу: перша — після військової служби не повертатися додому, що більшість і робить; друга — йти до вищої школи. Хто скінчив народню школу і спромігся вступити до технікуму чи високої школи, той дістає свій паспорт.

І в самому колхозі селяни ділком безправні. Вони не мають жадного впливу на «вибори» голів чи на висоту оплати. Вони сліпамі системою заборон та грошових кар і не мають права в контрреволюційних випадках звертатися до суду.

Це безправ'я має також і свій зворотний бік. Колхозник знає, що його не відпустять з колхозу, але, з другого боку, його також не пожекнуть, що б він не вчинив. Скільки шкоди він не наробив би, йому можуть лише дати іншу роботу або й залишити на старій.

Небагато в межах колхозу заможніх родин. Це передусім — родини трактористів. У найтяжчому стані перебувають, мабуть, самітні жінки, яких тут на 32 дворів є 14. Вісім з них живуть з дітьми, решта старі і їхні діти не живуть дома. Між ними є вдови, розведені, інші ніколи не одружувались, бо багато чоловіків їхнього віку загинуло на війні.

Що ж до дітей, то тут також і засланці додали свою частину. Різні уповноважені в сталінські часи за обіцянку полегшити податок чи звільнити жінок від сплаву лісу брали злягання з ними як заплату.

Сьогодні, коли дозволені аборти, молодші від 40 років жінки, мають менше дітей, звичайно від двох до чотирьох, не так, як було по селах раніше. В селі, де кожен знає життя інших, аборти не лишаються таємницею. Вони жваво обговорюються в сільській громаді. Якщо якась жінка для аборту їде в Кривошеїно, то кажуть, що «вона поїхала на свято» або що «вона зійхала на спіни». В самому селі медична опіка обмежується до одного фельдшера, що живе у сусідньому селі і плітку навідується до Гур'євки раз на тиждень, а взимку раз на місяць.

В селі широко вживають брудну лайку. Всі чоловіки і майже всі жінки без матюків не можуть сказати і кілька слів. За малим винятком матюкання практикується в присутності дітей, однаково, чи їм три роки, чи 16. Одна чотирирічний хлопець, що сяме навчився говорити, уже вживає виразів, що підходять хіба найгрішим п'яницям, а-ле його ніхто не стримує. Також грубо, вже не про більш вповненою, лаються 15-16 річні дівчата.

У селі є дві дитячі установи: дитячий садок (ясла) і народня школа. Дитячий садок діє тільки під час сівби та збору врожаю. Його обслуга складається з однієї наглядачки та однієї вчительки. Ця остання також куховарка.

Того літа, як я приїхав, керівницею дитячого садка була колишня колхозна телятниця, 50-літня жінка, яку звали тіткою Прозочкою. Вона від душі проклинала свою роботу і все казала, що доглядати телят у тисячу разів лішче, ніж дітей. Сама вона була бездітна. Не зважаючи на все, вона була доброю жінкою і в присутності дітей ніколи не гнула матюків. Наглядачкою в дитячім садку була горбата Поля, жінка десь 60 років, що без упину тоненьким голоском метала матюки на дитячі голови.

До чотирикласної школи в селі ходило 22 учні. Високий худий чоловік, близько 40 років, учив у всіх класах і був одночасно завідувачем школи. Він скінчив педагогічний технікум. Цей учитель рядом з Шаповаловим був другим членом партії в селі. Взимку йому допомагала вчити молода дівчина, що недавно скінчила середню школу в Кривошиїні. Більшість дітей вчилося дуже погано; вони часто не переходили; деякі повторювали ту ж саму клясу два чи три рази.

Колхозники недолюблювали вчителя, бо він стояв поза системою примусу, від якої всі вони залежали. З їхнього погляду його робота легка; до того ж, він діставав більше грошей та мав, як і вони, маленьке присадибне господарство. З цієї ж причини вони не любили вчителеву дружину — продавщицю в крамниці та керівницю клюбу.

Взагалі відношення до «гарадскіх» (мешканців міста) визначалося в їхній підсвідомості заздрістю. Колхозникам здавалося, що в місті не працюють, а живуть собі так просто; вони ж самі мусять шпортатися в гною. Різновид соціяльної меншевартости.

В селі майже всі породичені, але не зважаючи на це, постійно ворогували між собою. Пильно стежили за прибутком інших і більше страждали від чужого успіху, ніж від власних невдач.

Хоч колхозні селяни здебільшого мають досить їжі, троте їх життя надзвичайно сумне: майже ввесь час, що лишається після праці в колхозі, йде на роботу у власному господарстві.

ЯК РОЗВАЖАЮТЬСЯ?

Є також невеликі розваги: пиятика перед усім іншим. Влітку п'ють мало, зате взимку — майже щодня. Куповану горілку п'ють при особливо святочних оказіях, звичайно ж заживають самогон або домороблє пиво. Цим товаром також оплачуються різні роботи, такі як пилляння чи рубання дров, косіння тощо.

Від трьох кружок пива можна добре сп'яніти. Тому колхозникові вигідніше виготовити відро пива, ніж за ті самі гроші купити пів літра горілки. З цієї причини виробляння дома самогону чи пива загрожене судовим переслідуванням карою в 100 рублів чи багатьма роками ув'язнення. Багато з наших колхозників мусили сплачувати грошові кари. Один з них уже сидів цілий рік у Кіровці. Але це не стримує інших.

Для молоді є клюб, де влітку танцюють майже щовечора. Взимку раз на тиждень показують кіно; весною і осінню, коли дороги тонуть у болоті, в клюбі немає нічого.

Принагідно кіно відвідують також старші, навіть дуже старі люди, які люблять додавати коментарі. Коли, наприклад, показували фільм про жорстокість емірів у Бухарі, один зі старших глядачів, дуже зацікавлений, зауважив: «Дивись же! Фільм зі старих часів, коли кожний ще був своїм власним паном».

Після фільму починають танцювати. Танцюють три танці: вальс, чарлстон та якийсь інший, здається, місцевий танок з підскакуванням та плесканням у долоні. У клюбі немає ні грамофона ні платівок, а місцевий гармоніст уміє грати лише ці три танці.

Цілий клюб складається з однієї кімнати розміром на 40 квадратових метрів. Він міститься в колишній конторі з чотирма грубими лавами для глядачів під час висвітлення фільмів. Ці лави перед танцюваннями зсуваються під стіни.

Зі право прибирати в клюбі вимикали суперечки і бійки між колхозниками. Прибиральницю клюбу дістає 26 руб. (28.6 дол.) на місяць і звільняється від іншої роботи в колхозі.

Керівниця клюбу тримається осторожь від розваг у клюбі і майже ніколи до нього не приходила. Її діяльність полягала в тому, що, згідно зі вказівками району, вона малювала гасла, як наприклад: «Механізатори! Боріться за своєчасний і повний збір урожаю!»

Ці гасла вона малювала крейдою, незграбними літерами на шматках червоної матерії і вивішувала їх у різних місцях. Вона також випускала бойові летючки на наперед заготовлених бланках, де на тлі летючого супутника були у профіль зображені колгоспник і колгоспниця. Коли, наприклад, бригадир казав їй, що та чи інша колхозниця добре працювала на зборі сіна, то вона зразу ж писала в летючку: «Честь і слава колхозниці Марії Кабановій та Анні Горбачовій, що добре працювали на зборі сіна».

Абож бригадир говорив їй, що якийсь пастух погано доглядав худоби і що його треба покритикувати. Тоді вона писала: «У нашому колхозі, який носить ім'я Калініна, працює певний Міхаіл Крицький, який погано доглядає скотину, зате добре п'є!» або щось подібне. І все те з перекрученими прізвищем та грамотичними помилками.

«Дер Шпігель», 18 травня переклав Т. Г. Литвяк

«Не віддамо до архіву славних актів 22-го січня»

ВІДВІДИНИ ПРЕДСТАВНИКА ВО УНАДІ

Четвертого червня в авдиторії св. Івана відбулися сходини членів управи, широкої ради та контрольної комісії Едмонтонського товариства сприяння Української Національній Раді з участю керівника ресорту внутрішніх справ ВО УНРади д-ра Теофіла Миколайвича Леонтія, який щойно приїхав до Едмонтону. Обговорювалися конкретні проблеми та справи дальшої роботи Товариства.

Наступного дня ввечорі в тій самій залі відбулося громадське віче під головуванням д-ра М. Суховерського. З коротким словом про політичну діяльність д-ра Т. Леонтія виступив Т. Г. Литвяк. Ця діяльність почалася ще 1937 року, коли теперішній керівник ресорту внутрішніх справ кандидував з Буковини до румунського парляменту. До Німеччини, де він перебував тепер, д-р Леонтій утік з-під московської окупації 1940 року. Він завжди був активним політично. У червні 1969 року став керівником ресорту внутрішніх справ Виконного органу УНРади.

ДЦентр потрібний

Гість з Европи пригадав уважним слухачам, що сам факт існування українського Державного центру викликає лють Москви. Інші, науковців-ський, еміграційні групи завдають нам, бо вони не спромоглися на організацію та утримання державних центрів своїх країн.

Коли наші брати та сестри в поневоленій Україні борються за збереження української самобутности в межах совєтської конституції і за це багато з них терпить від московського загарбника, то ми, живучи в західному світі, повинні невтомно зривати маску з нашого спільного ворога та високо і гордо нести прапор Української Народної Республіки, прапор «суверенної, ні від кого незалежної, вільної держави українського народу», сказав д-р Леонтій, цитуючи слова 4 універсалу.

Акти 22-го січня 1918 і 1919 років — невмирущі, і ми не повинні піддатися нашіптуванню тих, що радять нам здати їх до архіву і орієнтуватися на маріонетковий уряд УССР, визначи цим окупаційний режим та всебічне поневоленя українського народу.

Найвні надії тих совєтологів, які ждуть у СССР якоїсь еволюції в напрямку демократії. Недавні події в Чехо-Словаччині переконливо показали, що Москва боїться навіть комунізму «з людським обличчям». Загрожена на Сході Китаєм вона, Москва, убачає свій інтерес в стабілізації та дальший консолідації здобутих нею позицій і заключає світ до «політики реалітетів», тобто до визнання існуючого стану за прийнятний і остаточний.

Ми, українці, не можемо стати на шлях фальшивих «реалітетів», бо не сміємо забути залізну волю нашого народу до життя у самостійній українській державі, яку він вільно виявив у роках 1918 і 1919. Не сміємо зрадити легіони тих, що життя своє віддали за цю ж ціну, світлу ідею, говорив д-р Леонтій.

Обвинувачує ОУНз

Державний центр УНР в екзилі завжди бажав і бажає консолідації всіх українських політичних сил, сказав д-р Леонтій. Він виявляв причини недавніх змін у Виконному органі УНРади, який тепер перебуває під керівництвом інж. Спиридона Довгаля.

Націоналістична фракція ОУНз, що вступила до УНРади, обіцяючи лояльність, «не дотримала своєї обіцянки і сама призналась, що вступила для ведення підривної

(закінчення на 3 стор.)

У жидівській «республіці» в СССР – тільки 8% жидів

У 1928 р. совєтський уряд створив недалеко китайсько-совєтського кордону жидівську Біробіджанську автономну область. У тій «республіці» мали жиди одержати повну автономію. Сьогодні в тій області є 15,000 жидів, що становлять 8% населення. Решта — то росіяни, українці та інші національності.

Решта совєтських жидів (є їх понад 3 мільйони) живуть розкинені по цілому СССР. В СССР виходить лише один місячний журнал жидівською мовою.

Зменшилася кількість жидівських божниць. У 1956 р. в СССР було ще 450 жидівських синагог; тепер — усього 55. Причиною є приписи совєтського режиму. Жидівська традиція («галаха») каже, що можна творити жидівську релігійну громаду, якщо є бодай 10 членів. Совєтський уряд вимагає бодай 20 осіб, щоб могти творити релігійну громаду. Через совєтський закон про «двадцятку» закрито майже 90% синагог.

Совєтський уряд штучно піддержує антисемітизм у неросійських республіках, як Україна чи Білорусь, де появляються час від часу протижидівські пулькації. Центральний совєтський уряд «виправдується», складаючи відповідальність на дані республіки. Серед комуністів та совєтських урядовців є прояви антисемітизму, за це нікого не карають. Багато жидів старалося виїхати з СССР до Ізраїля, та совєтський уряд не дає ім паспортів, мотивуючи заборону тим, що не хоче давати совєтських жидів на «гарматне м'ясо ізраїльським агресорам». У СССР відбуваються останніми часами теж з участю деяких жидів — демонстрації, які осуджують Ізраїль, сіонізм й тих жидів, що хочуть мандрувати до Ізраїлю.

ДОБРИЙ ПРИКЛАД ІЗ ВІННІПЕГУ

«З'їзд культурної мозаїки Манітоби»

Під такою назвою від 13 до 17 жовтня відбудеться у Вінніпезі п'ятиденний конґрес національних груп Манітоби, щоб випрацювати рекомендації й напрямні для уряду провінції в справі збереження й розвитку культурної спадщини тих груп.

11 червня прем'єр Манітоби Едвард Шрайр офіційно проголосив скликання з'їзду національностей Манітоби, як одної з головних подій, що відбудуться з нагоди святкувань 100-ліття провінції. На пресовій конференції прем'єр Шрайр подав до відома, що кошти з'їзду, які передбачено на приблизно 35,000 дол., будуть покриті по половині урядом Манітоби і федеральним урядом Канади.

У засіданнях підготовчого комітету, який складається з 15 представників найважливіших національних груп, беруть участь офіційні представники як федерального уряду, так провінційного уряду Манітоби. Це вказує, що рекомендації і резолюції з'їзду будуть служити за дороговказ не лише провінції Манітоби, а іншим провінціям і федеральному урядові в справах збереження національних культур.

За переписом населення 1961 року етнічний склад населення Манітоби був такий: британці — 43.3% — 398,445; українці — 11.4% — 105,372; німці — 9.9% — 91,846; французи — 9.2% — 83, 936; поляки — 4.9% — 44,371; голляндці — 5.1% — 47,780; скандинавці — 4.1% — 37, 746; жиди — 2.0% — 18,898; інші — 10.1% — 93,292.

Манітоба 1961 року мала 921,686 мешканців; Вінніпеґ-місто — 265,429; Вінніпеґ-метро — 475,989. Українців у Вінніпезі-місті було — 35,975, у Вінніпезі-метро — 53,918.

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (11)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Тільки липами висаджена алея, покищо сокирою ще не ткнута, показує напрямок до панського двора. Пишається він на горбочку серед тінистого саду.

Гетьманська карета скручує в липову алею.

НЕСПОДІВАНИЙ ГІСТЬ

— Тіточко! Пошо пригадувати минуле? Лишім це питання. Давайте турбувати живим!

— Не все, що пройшло, та вже й прогуло. Не раз минуле від теперішнього живіше. Я мерців не викликаю з гробу, про живих нагадую тобі. Вони люблять тебе, Мотре. Тужать за тобою, добра тобі бажають.

— Хто такий?

— Хоч би перший Чуйкевич.

— Чуйкевич? — І Мотря тільки рукою мавнула...

Вони сиділи в городі під великою липою, над которою, ніби невидима музика, бреніло безліч комах.

Полуднє було погідне і тепле, аж душне, тою томлячою весняною задухою, коли родючу силу землі почувається так, як ніколи.

— Буйні цього року трави, — завважила Мотря.

— І збіжжя, скажіть Бога, гарні. Кажуть, давно не було такого врожаю, — додала Марія Хведорівна.

— Де кум, де кровний. Куди там жнива, тітусю! Ще й весняні бурі не пронеслися, — Відверни їх, Господи, від нас! А подумавши хвилину Марія Хведорівна спитала: — Не скучно тобі, Мотре?

— Мені? Чи не скучно? Ні, тітусю.

— Сидимо в двійку, як черниці, безвихідно й безвилізно. Зимою сніги нас задувають, весною сади зеленими мурами замикають, світа Божого не бачимо. Мені, то нічого, бо я стара, чого мені більш захочувати? Але тобі, Мотре! Тобі якраз пора жити, втішатися і втішатися насолоду життя.

— Я щастям п'яна, така п'яна, що й протверезужатися не хочу.

— Дуриш себе.

— Їй Богу, не дурю, тітусю. Гляньте, яка кругом краса. Як зелено, цвітисто, пахучо. Нагадується казка про заворожену царівну.

— Тільки царевич не приїзджає, дитино.

— Не викликайте вовка з ліса. Приїхав би і попсував би мені мій райок.

— Не вік так раювати, дитино. Годі Мотрі Кочубеївні в тому безлюдді до свиної коси сидіти. Бачу, тобі все ще Бахмач не вивітрів із голови.

— Не знаю, А невже ж це погано? Ох, коли б ви, тітусю, знали, як там гарно було, коли б ви знали!

— То не починала б тієї розмови, правда?

— Не по-ни-на-ли-б.

— А все ж таки, почала я її і не розпичу, бо жалую тебе. Жалую такої пишної вроди і такої доброї душі. Чому ти не маєш бути щасливою, як другі?

— Бо я не така, як другі, тому й щастя моє інше. Не для всякого таке саме щастя.

— А яке ж воно для тебе?

— Таке, як я пережила, тітусю. Іншого й не бажаю.

— Себто тобі тепер хоч у черниці?

— Чого це зараз у черниці? Невжеж і в широкому світі не можна добре свій вік пережити? Чесно, корисно, навіть славно. Гадаєте, що я тут, у тій самотині скучаю?

— Як же й не скучати, Мотре?

— Отже, бачите, що ні. Цікавлюся, що робиться в світі, а як вісток ні звідки нема, пікнуюся городом, садком, хазяйством. Іноді Любов Хведорівна, як буря, налетить, наробить гармидеру, ввесь двір струбує, догори дном переверне, а як від'їде, то знову маєш роботу, заки все на своє місце повернеш. І так якось воно живеться, щоб дальше, щоб з дня на день, поки не станеться щось нового.

— Гадаєш?

— Вірю, тітусю.

Вона встала, випрямилася і вдивляючися понад верховіття садів казала: — Принишкла земля, причаїлася, зарину жде. І він буде, великий зрив, диво див, Апокалі́пса святого Івана. Гадаєте я п'яна? Ні, я безталанна силою духа, котрий невідомого слуха і крізь мале й ледаче, величне бачить і втішається, а вам вважається, немовто Мотря плаче.

Притулилася до Марії Хведорівни, як колись дівчинкою малою, і підводячи свої великі, ніби здивовані очі на її тихі, приниклі зіниці впевняла її, що Мотрі добре, спокійно, весело і що вона другого життя навіть не бажає.

Але Марія Хведорівна зведно перечила головою. Казала, що не йме Мотрі віри, що Мотря скриває свою тугу перед нею, ставлячи вроджені гордощі вище свого власного щастя...

— А так робити не годиться. Чоловік раз живе на світі. Раз він молодий, одною весною цвіте. А там гаряче літо, і слотлива осінь, і довга біла зима. От що! Не марнуй життя свого, Мотре!

— Спокійні будьте, тітусю! Безслідно зі світу не зійду. Не знаю, які ті сліди остануться за мною, але я чую, що по хмарах не ходжу. Я не метелик і не птаха, тітко, я людина, дивна й химерна, але людина!

— Якеж те життя, без мужа і дітей? Досить одної свиної коси в роді.

— Може, й мені доведеться посидіти озарання, — та, що ж, велике діло! Що там тіло, щоб серце не зізмліло... Знаєте, тітусю, іноді мені так важко, так важко, що й виповісти не вмію. Жаль батька, мами, вас, себе, всіх жаль. Чому ми не такі щасливі, як могли б бути при наших маєтках і урядах, чому ми одні другим затруюємо життя?

— А Чуйкевича тобі не жаль? — спитала нараз тітка.

— І Чуйкевича іноді жаль, але це лиш хвилина. Бо зараз погадаю собі, що є куди більше горя на світі, що кривавиться земля, що пропадає добро, слава, що, значиться, треба забути про себе, про своє мале горе, а турбуватися великим, не треба щастя загріб-бущими руками тільки для себе горнути, бо хто зна, чи воно щастя. Нагорнули мої батьки всякого добра і невжеж вони щасливі?

Сонце сховалося за двір і з-поза білих стін сипало золотом на Мотрю і на тітку. Мотрі голова в золотім сяві горіла, як на образах святі. Темна стать Марії Хведорівни замітно виступала на тому золотистому підкладі, ніби ікона. Дерева тулилися до себе як у любовному захопленню, трава аж кланялася, немов сонце гладило її теплою долонею і вона пестилася.

— За той час, як ми балакаємо, тітусю, не одна квітка розцвілася. От хоч би й косатинна осе. Перше тільки пупляхи стрічали, а тепер, дивіть, який гарний кіт.

Марія Хведорівна глянула й перехрестилася. — Дякуємо тобі, Господи великий, за тую красу і за те добро, що зіслаєш його на світ, звеселяючи ним наші негідні очі. Прости і не гнівайся на нас, що не вміємо вживати твого найбільшого дару, дару життя.

* * *

Заскрипіли воріття і почулося, як хтось до двора пішов, побренькуючи шаблею і острогами.

— Хто це?

— Побачимо.

— Хтось чужий, бо лаяли собаки.

— Та, мабуть, і не зовсім чужий, бо скоро уйнялися.

Так гарно було в городі в це тепле, весняне підвечір'я, що не спішилися з хату. Коли хтось чужий, так прислуга покличе.

Але замість прислуги побачили козака, що пройшов двір і виходив до них дверми від городу.

Марія Хведорівна руку над очі поклала і крикнула: — Чуйкевич!

І в голосі чути було радість, більшу від тої, з якою вітають звичайних гостей, навіть на хуторі, де скучно за людьми.

Мотря не рушалася з місця.

Свіжо вистругану стежкою з двора під кріслату липу йшов козак. Лівою рукою підтримував криву шаблю, правою шапку знімав. Підступивши до жінок на кроків три-чотири, шапкою до землі доторкнувся і за пояс її уткнув.

— Доземний поклін, милості вашій, Маріє Хведорівна, і вам, Мотре Василівно! — промовив рівко, але чути було, що голос його злегка дрижав, ніби ломився, не знаючи, яка відповідь полетить йому на зустріч.

Зліва направо: М. Сус, Д. Ільків, М. Зубрицький, Я. Бабій (з прапором дивізійників), Я. Цвіклевич, о. М. Химій, В. Багнюк, П. Саварин.

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ, ПЛАСТ І ДИВІЗІЙНИКИ

Вшановують пам'ять Шухевича-Чупринки

(пс) Над Голубиним озером, 70 миль на південь від Едмонтону, а неділю, 7 червня, було врочисте зібрання: Братство колишніх вояків І УД УНА, СУМ і Пласт з Едмонтону та СУМ з Калгарі спільно відзначили 20-річчя смерти Романа Шухевича-Тараса Чупринки, головного командира УПА.

Прегарний день

День випав прегарний. Учасників було багато: 275 членів СУМ і Пласту, 50 дивізійників і бл. 300 інших громадян, головно батьків дітвори.

Святкування почалося Службою Божою, яку відправив о. М. Химій. У проповіді він закликав молодь і дітей шанувати і слухати своїх батьків і провідників.

Після богослужения, на площі перед маштом, великим чотирикутником стали всі до «апелю»: по одним боці — юнацтво СУМ, по другім — юнацтво Пласту, по третім — жовтво, а спереду — священик, провід організацій і три дивізійники зі своїм прапором. Батьки осточили дітвору. По звітах, які відібрали станичний Пласту Петро Саварин і бувлавний СУМ Петро Дацків (звітували Б. Барабаш — Пласт і Р. Шарабун — СУМ), під спів національного гимну, піднесено національний прапор. Потім були привіти.

П. Саварин, голова дивізійників і станичний пластунів, відкриваючи святкування, сказав, що хоч деякі дрібні речі відрізняють учасників зібрання одних від других, то великі єднають їх, а саме спільне походження, кров, спільна назва, гимн, тризуб і прапор, спільна мова, культура і звичаї, спільне бажання допомогти Укрзізні — далекій але любій батьківщині. Врешті, сказав він, єднає нас світла постать пластуна - сеньйора Романа Шухевича, генерал - хорунжого Тараса Чупринки, головного командира УПА, який життя віддав не за таку чи іншу партію, не за таку чи іншу організацію, а за Україну — за вільну й соборну українську державу.

Привіт від імени СУМ сказав голова п. В. Багнюк. Він звернув увагу на те, що між присутніми є колишні упівці і дивізійники, які боролися за Україну, і закликав українську молодь, хоч не народжену на українській землі, брати приклад з них і любити свій народ, віддаючи йому свої сили і знання, бо «нема на світі України, немає другого Дніпра». Шухевич-Чупринка є геройським прикладом посвяти.

Від крайової управи СУМ письмовий привіт передав д-р В. Гирак.

З нагоди спільних святкувань Пласт і СУМ провели деяких своїх членів до вищих уладів чи відзначили грамотами. І так, злоцкили приречення, перейшли в ряди дружинників і одержали грамоти ось ці сумівці: Віра Радзо, Михайлина Рахмиструк, Віра Кіндзерська, Орися Копилець, Левко Федорів, Мирон Копилець, Мирослав Бойкевич, Олег Гнатюк, Богдан Гонтарик, Ярослав Габорак і Ярослав Патан. Ступінь вивідників СУМ одержали: п. Володимир Паїк (1 ступня), Віра Кіндзерська та Михайлина Рахмиструк (2 ступня). Впорядниками 1-го ступня стали Ірка Чучман і Роман Шарабун.

Серед пластунів пройшли другу пробу і були проведені до рядів пластунок-розвідчиць ось ці з гуртка «Дніпрова чайка» (виховниця пл. розв. Оксана Суховерська): Наталка Лишак, Маркіяна Цинцар, Марта Горбай, Леся Суховерська і Ірка Венгринюк. Гурток «Смерічки» (виховниця пл. розв. Ляриса Блавацька) здав пробу і склав присягу: Олеся Цинцар, Тереса Варениця, Галя Дитиняк, Дарія Васарба, Тася Хома і Христя Кучер. Гурток «Акули» (виховник пл. розв. Любомир Маркевич) теж був записжений: Михайло Саварин, Зенов Мартинків, Роман Стефанів, Роман Бумбак та Ігор Кухаришин. Крім них пл.-розвідником став Т. Ільків, а пл.-учасником І. Мельник.

З новацтва в юнацтво перейшли два рої: «Ведмедики» (виховник пл. сен. Ярослав Пристацький): Тарас Бумбак, Борис Гошовський, Роман Гуглевич, Ігор Говда, Роман Довгий, Орест Солтикевич і Марко Цинцар і «Ластівка» (виховниця Ірка Кушка): Галя Саварин, Віра Ільків, Леся Довга, Люба Кушка, Ліда Климкович, Христя Вацке, Христя Порохівник і Тамара Москаленко.

Спільний наказ

Спільний наказ з нагоди святкування відчитав пл. сен. Мирон Стефанів. У наказі читалося про ціль святкування: чому три організації зібралися спільно вшанувати одну постать сл. п. Тараса Чупринки. А зібралися дивізійники, колишні вояки, бо Тарас Чупринка був воякомповстанцем, сумівці — бо був лицарем, завжди готовим честь України боронити, а пластуни, — бо був пластуном, членом-засновником 10 куреня УСП «Чорноморці» і, головне, віддав життя за спільну нашу Матір — Україну.

«Сім років сл. п. ген.-хор. Тарас Чупринка на чолі геройчної УПА боровся проти чімецького і московського окупантів. Наказував боротися іншим, боровся і сам, а оточений ворогами — не підався: згинув, зросивши своєю кров'ю рідну землю, разом зі своїми друзями-повстанцями...»

«Україна жива, бореться і переможе. Тарас Чупринка-Роман Шухевич згинув, але для історії України народився як один символ боротьби, який житиме так довго, як довго житиме наш народ.. Хай світла пам'ять безстрашного командира УПА збережеться і в наших серцях і допомагає нам зрозуміти глибоке значення обов'язків, які накладають на нас наші організації — плекати пластові, сумівські і військові традиції, на користь і славу народу, за який віддав він своє життя».

Наказ цей підписали: за Пласт і Братство дивізійників П. Саварин, за СУМ Едмонтон — В. Багнюк, за СУМ Калгарі — М. Гошуляк.

Апель закінчився дефіляцією перед воєцьким, сумівськими і пластовими прапорами.

Спортові змагання

Пополудні були спортові змагання, в яких сумівці (22 точки) перемогли пластунів (14 точок).

Біг на 100 метрів: перше місце — СУМ — Р. Соболевська, Пласт — Л. Кунда; друге місце — СУМ — І. Антонщак, Пласт — Л. Суховерська; третє місце — СУМ — Р. Поренчук, Пласт — Л. Гуглевич.

Скок хлопців у височінь: перше місце — Л. Федорів, друге місце — І. Бродя, третє місце — М. Бойкевич (усі зі СУМ; Пласт не мав змагунів).

Скок у височінь (молодша група): перше місце — С. Мартюк (СУМ), друге місце — О. Цинцар (Пласт), третє місце — І. Венгринюк (Пласт).

Сумівці перемогли в копаному м'ячі (2 : 1) і у відбиванці (2 : 1).

Ватра

Над вечір була ватра. Програма мала поважну і веселу частину. Ватру підпалили два пластуни і два сумівці, під звуки пісні «Сумівські вогні». Слово про ген.-хор. Тараса Чупринку відчитав дружинник СУМ Олег Гнатюк. Потім були спільні пісні, такі, як «Вже вечір вечоріє», «Гей степами», «Я сьогодні від вас відїжджаю», «Зірвалася хуртовина». Були й деклямації. Пластунівонак М. Снігурович прокляв вірш «Повстанці», а юний сумівець І. Подільський — «Генерал Тарас Чупринка». Після рецитації вірша «Лебедь» на тлі хору гуртка пл.-юначок до молоді промовив о. В. Тарнавський. Він закликав пластунів і сумівців служити рідному народові. «Святом весни вшановуєте велику постать головного командира УПА. Весна без цвіту не приносить овочу. Розцвітайте українським життям. Хай ваш цвіт буде повний любови до України, а овочем — праця для неї», сказав о. Тарнавський.

Далі гурток пластунок «Васильки» вивів хоровід, СУМ заспівав «Кицю», а Пласт «Кокошку» і почалися скечі. Пласт дав «Фотографа», а СУМ «Голубів». Далі, співали «У трембітоньку заграю», «Васильки», «В долонину», а там пластове «Сірили у сумерках».

Організації перейшли під маш. Зустріч кінчалася. Господарем о. Химісві подякував булавний СУМ. Прапор стягнено під спів національного гимну.

ЮВІЛЕЙ ПАРАФІЇ

Ювілейний празник з нагоди 20-ліття парафії св. Володимира відбудеться в неділю 21 червня. Врочисту Службу Божу відслужить о. митрат В. Лаба.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Вівторок, 23 червня:

о год. 7.45 веч. в залі Shaw Organ & Piano, 11828 - 103 авеню: показовий концерт учнів фортепіянової студії Н. Дмитрук.

* * *

Субота, 27 червня:

о 7.30 веч. в залі відновленого Українського Народного Дому, 9620 - 109 авеню: доповідь д-ра Атанаса Фіголя з Мюнхену: «Збереження української ідентичности».

Вісті з Едмонтону

Відвідини представника ВО УНРади

(закінчення з 2 стор.)

роботи з середини, бо нібито Державний центр УНР є анахронізмом, який слід віддати до архіву, бо нібито він, Державний центр, зайвий, шкідливий...»

Державний центр потребує підтримки українського громадянства, сказав гість із Мюнхену. Хоч наші можливості обмежені, проте не слід забувати про окремі випадки в історії поневолених народів, коли емігранти цих народів ставали значним фактором визволення їхньої батьківщини.

Ми, говорив д-р Леонтій, мусимо тримати зв'язки не лише з представниками інших поневолених Москвою народів, а також з амбасадами інших держав, з відповідними органами Об'єднаних Націй, з чужою пресою. На все це конче треба грошей.

Для поширення діяльности УНРади на її минулих сесіях висунено пляи громадського виборного сектора, регулямін якого ще потребує докладного опрацювання.

У дискусії, після промови д-ра Леонтія, він давав відповіді на запити деяких слухачів. П-і Л. Лисяк-Рудницька засудила тих українців, які живучи поза межами утриманої батьківщини, не стоять на позиціях безкомпромісової самостійности України. Вона також з тривогою звернула увагу на виступи деяких українських емігрантів, які безумно і безвідповідально називають націоналістами борців за кращу долю свого народу, борців за національну та людську гідність української людини в Україні. Цим вони допомагають окупантові у фабрикуванні фальшивих звинувачень і жорстоких репресій проти найкращих синів і дочок української нації. «Я вірю в український народ» — сказала вона. «Головною метою нашої закордонної політики мусить стати збереження нації, а головно збереження її провідної верстви».

У президії, крім Т. Леонтія і голови вічл М. Суховерського, сиділи голова Товариства співання УНРаді К. Теличко, Я. Рослак, П. Трильовський та Т. Литвяк.

6-го червня у ресторані «Роні'с» відбулася приватна зустріч громадянства з д-ром Т. Леонтієм. У час вечері місцеві громадяни обмінялися своїми спостереженнями з гостем та від щирого серця побажали йому успіху в його політичній праці.

Лікарі перевибирають управу

На восьмих річних загальних зборах едмонтонського відділу УЛТПА (Українського лікарського товариства Північної Америки), які відбулися 6-го червня, переобрано ту саму управу у складі: голова — д-р М. Свігурович, скарбник — д-р М. Варениця, секретар — д-р М. Кейван; контрольна комісія: д-р М. Залеський і д-р А. Мартинюк. Головою секції дружин лікарів вибрано знову п. Парасю Іванець, а делегатами до КУК докторів А. Мартинюка і М. Снігуровича.

Едмонтонський відділ, заснований 1952 року, є одним із 15-ох відділів, які входять у склад Українського лікарського товариства Північної Америки з централею у Нью Йорку. Загальні з'їзди УЛТПА (з'їзди делегатів) відбуваються щодва роки (кожного непаристого року); теж щодва роки (кожного паристого року) відбуваються наукові з'їзди УЛТПА.

УЛТПА видає квартальник «Лікарський вісник», що є єдиним дікарським журналом українською мовою.

Місцевий відділ, який нараховує 15 членів, належить до едмонтонського відділу КУК. Члени відділу є активними у різних українських організаціях Едмонтону. Відділ щороку влаштовує прилюдні сесії з доповідями на актуальні медичні проблеми. У минулому році така сесія відбулася 9 листопада у залі УНО з двома доповідями, а саме д-р В. Іваницьговорив про цукрову хворобу (діябет), а д-р А. Мартинюк про небезпеки уживання наркотик. Доповіді мали великий успіх і стягнули поважну кількість слухачів.

Цього року відділ зазнав великої втрати: 1 червня помер довголітній член-сеньйор бл. п. д-р Степан Грабар. Замість квітів на могилу покійного, управа зложила 15.00 дол. на фонд будови церкви св. Софії в Римі.

Молоді танцюристи дають концерт

(гб) Танцювальна школа катедральної парафії св. Йосафата закінчила концертом успішний рік праці. Навчання відбувалося щоп'ятниці в аудиторії школи Пресвятого Серця від 19 вересня до 29 травня. Навчалося 70 дітей. Учителями були п-а Діана Крайчі і п. Горден Гордей. Вони знову погодилися провадити школу цієї осени й зими.

Школою танців опікується другий відділ «Доброї волі» (ЛУКЖ).

На кінцевому концерті було 150 людей. Перед кожним танцем п. Г. Гордей давав пояснення. В час концерту був також виступ катедрального молодечого хору під проводом п. Михайла Іваника. Хор співав чотири пісні при фортепіяновому супроводі п-і Л. Вероба. П-і Віра Байрак, голова II відділу ЛУКЖ вручила дарунок п. М. Іваникові і п-і А. Федині за їхній труд, а п-і А. Федина вручила дарунки учителям танців.

Навчання почнеться знов у вересні. Зголошуйте своїх дітей від 5 років вгору на курс українських танців до п-і А. Федина, тел. 466-0627.

П-і Байрак сказала, що це перший рік, що П відділ ЛУКЖ катедральної парафії провадив школу українських танців. «Дяко признання батькам, котрі посилали своїх дітей і дали їм нагоду навчитися танців. Гратулюю також батькам неукраїнського походження, що посилали своїх дітей», сказала вона.

Гануся Прийма, молода танцюристка, сказала: «Я люблю танцювати і виступати на концерті. Моя бабуня привезла мені вишиванку сорочку з України і я люблю в ній виступати».

Танцюрист Ярослав Федина сказав: «Я люблю українські танці. Як підросту, то хотів би й інших навчати. Концерт був гарний. Люди нас оплескували, а мій тато зробив знимку, як я танцював».

ДО ВИНАЙМУ

1,200 квадратних стіп місця в будинку при 13040 — 82 вул. в Едмонтоні. Дуже пригоже місце на бюро для лікаря (може двох або й трьох), або інше професійне, чи торговельне підприємство. Зголошення слати на повищу адресу.

CAL PICKLES and KEN SAMIS КУПИЛИ

4th St. Wholesale Men's Wear

10124 - 104 St., EDMONTON

і дають вам нагоду купити чоловічий одяг

ЗА НАЙНИЖЧУ ЦІНУ В ЕДМОНТОНІ

на всі убрання

$20.00 знижки

від нормальних цін

Sport Coats & Slacks	$44.00
Sport Coats, Co-ordinate, reg. $69.50 to clear	$57.00
Lined Gloves	half price
Winter overcoats & Car coats	half price
Zip-in & Zip-out Rain Coats	one third off
All winter underwear	half price

FATHER'S DAY SPECIAL

Hats	$5.00
Casual Pants	$5.00
200 Sport Jackets	$19.50

Broken Lines & Colors.

Питайте за нашими продавцями:

Юрій Блюда Евген Стефюк

Гелен Бочинська

НЕСПОДІВАНКА:

Неперевершена якість знаменитої віскі.
Дуже добра на смак.
Незвичайно приступна ціна.
Зробіть для себе несподіванку.
Сьогодні увечорі.

Seagram's FIVE STAR ★★★★★ CANADIAN RYE WHISKY

The easy whisky.

BAYDALA Drug Stores

- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.

TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street

EDMONTON 16, Alberta

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Ціна передплати в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

СТУКАЙТЕ В УРЯДОВІ ДВЕРІ

Рекомендації, подані в кінцевому томі звідомлення королівської комісії для справ двомовности і двокультурности, заслуговують на увагу. З ними повинні познайомитися передусім провідники наших організацій та культурних установ. Тепер вони можуть стукати в урядові двері не рукою, а опублікованим томом.

Четвертий том звідомлення, як відомо, присвячений справам «інших етнічних груп», і в деяких «етнічних» часописах той том знайшов високу чи принаймні досить високу оцінку. Признаємось, що в нас вислід довгої й пильної праці комісії не викликає захоплення. Комісія, здається нам, зазнала невдачі. Шоправда, в недавніх виборах більшість квебекських виборців сказала: хочемо йти з Канадою; однак питання Квебеку в Канаді тепер здається більш невиразним, ніж було в той час, коли прем'єр Пірсон творив комісію Дантона-Лорандо. Питання «інших груп» для комісії двомовности і двокультурности було, очевидячки, додатковим клопотом.

Багато грошей пішло на комісію. Може, тому її членів в четвертому томі свого звідомлення виявили винятково велику обережність, застерігаючи від розтринькування державних грошей на підтримку «етнічної» преси і приватних «етнічних» шкіл.

У найближчому році буде в цій країні перепис населення. Буде тоді можливість, наприклад, порівняти становище української мови: чи справді протягом десятьох минулих років вона зберігається, чи, може, падає.

Не забігаймо, однак, уперед і не робім ще інших застережень. Годиться сказати, що четвертий том комісії висуває деякі корисні пропозиції, яких раніш не було. Малі групи, наприклад, українська, не одержують ніяких забезпечень; вони мають можливість зберегти себе, якщо цього бажають.

Члени комісії вважають за можливе й корисне, щоб у державному радіо і телевізії призначити хоч якийсь час також іншим мовам, не тільки англійській чи французькій. У середніх школах і в університетах варто поширити програму навчання, не обмежуючися тільки до самої мови. Культурні й дослідні товариства та установи можуть одержувати грошову допомогу від федерального та провінційних урядів, як теж від міських управ.

Мабуть, найважливіша для нас рекомендація ч. 3: де є достатня кількість учнів, там навчання іншої, неанглійської і нефранцузької мови, починати вже в початковій школі.

Ці та інші рекомендації будуть незабаром обговорюватися на з'їзді у Вінніпезі. Можливо, що вінніпезька нарада буде корисна для всіх степових провінцій. Зовсім певно, що провідникам наших установ та організацій треба познайомитися з четвертим томом звідомлення королівської комісії. Рекомендації є тільки рекомендації. Все ж хоч дещо з них, сподіваємося, піде в життя.

БУВ СИНОД — І ЩО ДАЛІ?

«Виразно ставши...» — так казалося в першій постанові IV архиєпископського синоду, що відбувся торік восени. Тепер, мабуть, ще більше почувається в нас потреба виразности. Синод був — і що ж далі?

Є, власне, дві справи: справа патріярхії і справа устрою і правління «на патріярших началах».

Вже минуло більш як пів року з того часу, коли учасники архиєпископського синоду подали Вселенському архиєрєєві «прохання підвищити верховного архиєпископа Української Церкви до гідности патріярха». Можна сподіватися, що до цього часу якась відповідь від Апостольського престолу вже прийшла. Якби папа Павло VI погодився вже тепер створити формально патріярхію, то ця вістка, певно, вже була б дійшла до нас. Покищо ходять тільки чутки. Треба нарешті подати до загального відома пресовий комунікат, як було зроблено зараз після синоду. Якщо є авторитетна заява, що створення української патріярхії на цю пору неможливе, то в інтересі цієї справи і правди треба це проголосити.

Знавці церковного права різно коментують недавню заяву Апостольського престолу про поширення влади патріярших синодів теж на заокеанські країни. Дехто ці норми автоматично прикладає до архиєпископського синоду. Є автори, наприклад, співпрацівники журналу «Діяконія», які твердять, що у випадку українців заокеанські єпархії нічим не відрізняються від інших українських єпархій і що якогось правного «повʼязування» взагалі тут не треба. Воно є чи принаймні повинно бути.

Вчені дискусії, без сумніву, можуть допомогти вияснити становище. Але остаточні норми нового правопорядку не зродяться з дискусій. Їх треба визначити. Великою мірою це залежить від спільного ставлення і спільної дії ієрархів. Їхня нарада чи й новий формальний синод, здається, дуже потрібний, а може, й необхідний.

6,000 дол. на фундацію УВАН

На фундацію УВАН (Української вільної Академії наук) зібрано досі бл. 6,000 доларів. Першим фундатором був Данило Лобай, який у завіщанні залишив 3,000 дол. на цю ціль. На пошану його пам'яті фундація зветься фундацією імени Д. Лобая.

УВАН у Вінніпезі засновано 1948 року. 1968 року проф. Ярослав Рудницький своїм коштом купив гарний будинок при авеню Флора й нотаріяльно передав його для користування УВАН. У цьому «Домі науки» примішується УВАН, Наукова Рада та музей. Часто відбуваються там доповіді та різні виставки.

Якщо фундація УВАН збільшиться до 25,000 доларів, то з самих відсотків можна буде відержати будинок. Збірка триває.

УМЕР БІЛОРУСЬКИЙ ДІЯЧ

Президент екзильного білоруського уряду Микола Абрамчик, 61 років, умер у Парижі.

Після першої світової війни навчався в Українській господарській академії в Подебрадах, у Чехії.

Українські червоні потребують негайно 7,000 дол.

Пітер ВОРТІНГТОН

Український відділ комуністичної партії Канади збанкрутував. У вислід Товариство об'єднань українських канадців видало «цільний заклик» до своїх членів на збірку 7,000 долярів, потрібних на податки та інші «витрати».

Читаємо в їхньому обіжнику:

«Стоїмо перед серйозним фінансовим становищем у справі виплат за витрати нашого культурного центру та іншої діяльности. Наша каса порожня. Маємо багато несплачених рахунків. Самі податки виносить понад 6,000 дол. ...Ми покладаємось на вас».

Хор ім. Шевченка під опікою товариства цього літа виправляється на турне по Совєтському Союзі. Проте витрати на подорож хору не становлять негайної проблеми.

У світлі совєтської політики русифікації та кампанії проти мови і культури в Україні членство Товариства в недавніх роках спало з максимального 50000 до приблизно 2000.

Три роки тому делегація ЦК КПК відвідала Україну і в своєму звіті підтвердила основні оскарження в русифікації, але пізніше комісія від свого звіту відступила, визнала свою помилку і заявила, що русифікації України насправді немає.

Мабуть, найбільшого удару впливам компартії серед канадських українців завдав Іван Коляска, що цілих 30 років був членом КПК, аж поки його не послали на вищі партійні курси при ЦК КПУ в Києві на два роки.

З курсів він повернувся розчарованим і написав книжку «Освіта в Совєтській Україні», що стала нищівним оскарженням совєтської політики обмежування та придушування української мови у школах. Совєтська преса засудила його книжку і спричинилась до виключення її автора з членів КПК і Товариства об'єднань українських канадців. Багато українських членів самі виступили з партії.

Тепер Коляска написав продовження — книжку «Два роки в совєтській Україні», публіковану видавництвом Пітера Мартіна (Peter Martin) в Торонті.

І ця книжка теж не сприятиме товариству в збірці грошей, бо вона дальше документує совєтські зловживання проти українців.

«Торонто телеграм» переклав ТГ-І

Не вимагайте від єпископів забагато заяв

Не вимагайте від єпископів забагато заяв. Таку пораду висловив вестмінстерський архиєпископ кардинал Джон Гінен.

У пастирському посланні він повідомляє, що авторитетний документ католицьких єпископів Англії й Валлі про головні «етичні проблеми» буде опублікований ще цього року.

Раз-у-раз відбуваються демонстрації, а єпископи одержують заклик осуджувати всіх і вся, «анархістів, гуманістів, навіть літургістів і катехитів», а також робити заяви «в справі В'єтнаму, Близького Сходу, Родезії, Північної Ірландії і кожної країни від Камбоджі до Кенії, про яку газети пишуть», сказав англійський кардинал.

«Якби люди, — додав він, — трохи перестали демонструвати, то легше почули б голос Церкви. Покищо єпископи не мають охоти робити безнастанні заяви».

27 МІЛЬЙОНІВ КОМСОМОЛЬЦІВ

На всесоюзному з'їзді комсомольців, що відбувся цього місяця, перший секретар тієї організації Є. Тажельников сказав, що на цю пору в СССР є 27 мільйонів комсомольців — хлопців і дівчат.

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ ПРО ЗИМОВИЙ ПОХІД

(мк) Зимовий похід армії УНР тривав п'ять місяців, від 6 грудня 1919 р. до 6 травня 1920 р. Саме тепер минуло 50 літ з того часу, коли армія УНР закінчила Зимовий (перший) похід.

Не зважаючи на катастрофальний стан армії УНР у першій половині листопада 1919 р., вирішено дальшу боротьбу та організування Першого зимового походу командиром Волинської стрілецької дивізії от. Олександром Загродським. Це докладно описав полк. О. Доценко у своїм творі «Зимовий похід».

Участь у тому поході брали: Волинська, Запорізька і Київська дивізії, Чорноморський загін, Армійська кінота армії УНР та Галицька кінна бригада. Командувачем Зимового походу був ген.-хор. генерал-полковник М. Омелянович-Павленко, головнокомандувач армії УНР. Начальником штабу був генерал А. Долуд, який ще живе. З вищих командирів живуть ще ген. М. Крат і ген. О. Вишнівський. Нема вже між живими ген. О. Загродського, ген. П. Дяченка і багатьох геройських старшин, підстаршин та вояків.

Згадані вище дивізії мали 152 доби тяжкого безперервного маршу з боями у ворожому запіллі. Пройшли понад 2,500 кілометрів (пересічно 17 кілометрів денно), звели понад 50 важких боїв, з яких 90% були успішними. Характеристичною ціхою цієї успішної військової дії був факт, що більшій стан армії УНР в поході значно збільшився: значно більше бійців повернулося з походу, ніж вирушило в цей похід. Кількість полонених москалів (денікінців і більшевиків), взятих у полон в час походу, значно перевищила бойовий стан нашої армії.

Минулого місяця в Бавнд Бруку, Н. Дж., заходом Орденської Ради Залізного хреста відбулося рідкісне і, може, останнє свято Лицарів Ордену Залізного хреста. Це найвище військове відзначення армії УНР, згідно зі статутами, затвердженими ще урядом УНР, одержують тільки генерали, старшини, підстаршини та козаки армії УНР, що брали чинну участь у тому геройському Зимовому поході.

Почесними гістьми на тому святі були: ген. штабу генерал-полковник Павло Шандрук, головнокомандувач Української національної армії в час другої світової війни, в складі якої входила дивізія «Галичина», і почесний військовий отаман У.В.К. і ген. штабу генерал-хор. Аркадій Залізький.

Свято почалося св. Літургією. Потім на могилі ген. О. Загродського відслужено Панахиду за упокій душі його та всіх, що склали жертву свого життя в боротьбі за волю і державність українського народу.

В церковній залі був того ж дня бенкет. Змістовну доповідь виголосив Лицар Залізного хреста редактор Лев Шайковський, Лицар ім. В. Сім'янців читав свої цікаві спогади із Зимового походу. Було багато письмових та усних привітів. Виступали теж бард Т. Галич і бандурист О. Юркевич-Юрченко.

Орденську Раду Лицарів Залізного хреста очолює тепер майор В. Більовщук. У всьому вільному світі є ще 5л. 90 учасників Зимового походу. У західній Канаді живуть три лицарі-учасники того походу, а саме старшини: Михайло Ковальський та Дмитро Гамоніз і кулеметчик лицар Олександер Кущ. Більше лицарів живе на сході Канади.

Орденська Рада плянує видання пропам'ятної книги-альманаху, що буде останнім звітом Лицарів Залізного хреста українському народові та цінним причинком до історії нашої визвольної війни. Не маючи відповідних фондів, бо живучі ще лицарі, люди старого віку, а більшості воєнні інваліди, яким понад силу покрити кошти видання, Орденська Рада звертається до наших організацій, зокрема ветеранських, і всього українського громадянства у вільному світі причинитися хоч би найменшими жертвами до видання книги.

Просять слати пожертви майорові Ів. Виннikові, скарбникові Орденської Ради. Адреса: Mr. Ivan Wynnyk, 5282 Post Road, New York, N.Y., 10471, U.S.A.

Два дослідники виступають у Вінніпезі

ВОЛОДИМИР КИСЛІЄВСЬКИЙ В УВАН

Українці Канади проходять найбільш знамене десятиліття в своїй історії, сказав д-р В. Кисілевський у доповіді, виголошеній 8 червня на сесії УВАН. Це десятиліття — сказав гість з Оттави — позначене тим, що українці Канади дали низку досліджень історичних праць, чим перевищили всі інші українські поселення в світі, включно зі ЗДА. Це десятиліття замітне ще тим, що третя українська генерація на північноамериканському континенті більше виявляє зацікавлення минулим своїх батьків.

Однак, на думку д-ра Кисілевського, треба нам більше видавати історичних праць англійською мовою для ініформації інших і тієї частини нашої молоді, що зі-українською не вміє читати.

Часто в нас появляються спогади різних осіб. Це добра допомога історикові, якщо автор спогадів подає точно час, місце, прізвища.

В. Кисілевський прибув до Вінніпегу з Оттави, щоб у Статистичному бюрі Манітоби дослідувати смертність українських піонерів, причини смертности, вік і т.п. На підставі дотепершніх досліджень д-р Кисілевський стверджує, що в початках поселення смертність дітей становила бл. 80% всієї смертности українських поселенців. Він теж помітив що о. Вацлав Кулявн, польський домініканин, записував усіх померлих українців — греко-католиків як римо-католиків.

Піонерська доба українського поселення здавна привертає увагу В. Кисілевського. Він опублікував відому працю «Ukrainian Settlements», тепер здав до друку «Dictionary of Ukrainian Biography: Pioneers Settlers 1891 — 1900». Там є 916 біографій українських піонерів у Канаді.

У дискусії слово брали проф. Я. Рудницький, проф. М. Боровський, д-р Б. Біланюк, С. Приступа, д-р М. Марунчак та інші. Вони вказували на велику вартість таких студій, бо через знання минулого окремих родів посилюється знання цілости народу.

Гостя привітав проф. Я. Рудницький; сесію провадив д-р М. Марунчак.

ІВАН ТЕСЛЯ В МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Асоціяція канадських географів цього місяця відбула в Манітобському університеті свій крайовий з'їзд, на якому виступали з науковими доповідями географи Канади та ЗДА. Було понад 200 науковців.

На пленарній сесії 4 червня була доповідь українського дослідника Івана Теслі, професора Оттавського університету. Тема доповіді: «Українські сільські поселення в західній Канаді». Доповідач доводив, що українські поселення на заході Канади, не зважаючи на асиміляційний тиск довкілля, зберегли свій український характер. Вони теж живуть бажанням цей характер далі зберігувати. Проф. І. Тесля ілюстрував свою доповідь малими і дігарамами, які він випрацював 1969 року у час своїх теренових дослідів у західних провінціях.

В часі доповіді доведось спростовувати деякі твердження приявних науковців, що Хортиця не є в південній Росії, а в Україні. Були й інші подібні недоречності, якими грішать північноамериканські географи.

За гідну оборону своїх позицій проф. І. Тесля збірав заслужені оплески.

Праця нашого географа-статистика появиться друком. Про це подбає Асоціяція канадських географів. Тепер проф. І. Тесля працює в Дідіному статистичному відділі при оттавському університеті та є членом редакційної колегії наукового статистичного збірника про українців Канади, над яким працює сен. Павло Юзик враз з більшим штабом українських науковців.

М. Григор

МІЖ НАМИ КАЖУЧИ

ДЕ Ж НАШ НАРІД?

Говорить Гриць Зозуля:

Тото у нас, як дес вірдит си якийс патрийота, то зараз ме на цалий писок казати, ани він стоіт вірне за народом, а навит годен за тот народ душу-цілo положити.

Ведлуг того, то скоє увечір лєг сми до лушка на спочинок, але жем си на вечеру взєв завелику дастy, то не міг сми анірушь заснути і до голови налізли ми всілякі думкы. А найбільше влізла ми тота думка за тот наш нарід.

Бо, адіт, тото лехко сказати «нарід», але, сказіт достементня, хто до того народу в нас на еміґрації си рахує або де тот нарід си знаходит.

Єк йтн за порятком, то мєркуйте, ци наші доктори і ажвинєри є тот нарід, ци не є? Адіт, вони рахують си — сіли та, тота, жи нарід має провадити. Даймнато, як у нас в старім краю жид провадив телє по мотоску на заріз, то телє було собі теслєтьом, а жид до телєти си не рахував.

Потім то є ружні магістри, ридактори і головачі з Укаа, то тіж народом назівати не мож. Вни то вже назівают си басадорн, ци амбарасадорн, ци ше єк їх там назівают. Вони тіж провадет нарід куждий у свою снажшу сліпу вулицу.

Лишєют ся ше тоті, жи кажут — селепки. Таких у нас найбільше, але єкбн хоціх зробити перепис селепків, або взнати напевно, кілко іх є, то не було бн ані єдного, бо кужний подав би си за когос снажшого. З таких то навит єкбн зробив скайс нарід, то хто би си до такого селепковатого народу признавав.

Тіж є важне питанє, ци тот нарід мав би бути самі єхідняки, ци західняки? Єхідняк не ме давати душу-цілo за єкогос бандерівського заходняка, а заходняк не то душу-цілo, але піз зломаного грєйцара за єхідняка не дает.

Єк так є, то лишєс си хиба стара еміґрантня. Ба, але там єдні то прогресняти, другі єнцилісти, а треті си поангєлцили, і з того тіста тіж тєшко скайс нарід злінити.

Єк би то кристєнин не крутив, єк би не штудирував, то вийде на таке, жи на еміґрантні маємо доста ружних головачів, директорів, президентві і ружних, май, провідників та й амбасадорів, а народу — нема.

Лишив сн в старім краю.

«Лис Микита»

З НОВИХ ВИДАНЬ

Українська Церква і Східна конгрегація

"...And Bless Thine Inheritance". By Eva Piddubcheshen. Нью Йорк, 1970, стор. 63. Ціна: $2.00 (і 20 центів поштова оплата). Замовляти: Eva Piddubcheshen, 423 West 118th Street, New York, N.Y. 10027, U.S.A.

«Була неділя, 7 грудня 1969». Так Є. Піддубчишина починає свою розповідь про українську демонстрацію в Філядельфії проти кардинала Фюрстенберґа, а потім роз'яснює питання патріярхального устрою і патріярхії Української Католицької Церкви.

Потрібна ця брошура. І написана вона добре: ясно й переконливо. До того ж, має авторитетну передмову єзуїта о. Дж. Маллої з Фордгамського університету. Ця передмова, автор передмови каже, що «де в чому не може вповні погоджуватися» з авторкою книжки, однак українські домагання уважає слушними і справедливими. Він досить сміливо критикує Східну конгрегацію за «латинську ментальність», яку і Вселенський собор ще не змінив.

Брошура Єви Піддубчишиної, видана нюйорківським Товариством приятелів українського католицького університету в Римі, призначена не тільки для «американського» вжитку, а теж «на експорт» до Риму. Тому треба ставити до неї трохи суворіші вимоги. Можливо, що ця брошура появиться у новому, збільшеному виданні, з якимось виразнішим заголовком.

Авторка, колишня редакторка філядельфійського «Шляху», має неперечисний журналістичний хист і досвід. Вона зібрала багато цікавого матеріялу. Вона знає й цитує різні «секретні» документи. Про деякі вона інформує, здається, перша. Наприклад, одна черниця василіянка в ЗДА, після палкої промови, одержала догану з римської конгрегації, мовляв, нехай більше молиться і не сунеться в політику (стор. 53)! Шукаючи нових інформацій, авторка мала розмови з різними людьми. Цікаве її інтерв'ю з православним архиєпископом Мстиславом. Шкода, що Є. Піддубчишина не обмежилася до самого «фактажу», добре провіреного і точно удокументованого. Дискусію про церковне право краще б залишити комусь іншому або тільки наводити погляди знавців.

Є в книжечці дрібні недоглядн. Це справді дрібниці. Все ж прикро, що хтось не допоміг їх усунути. Критикує авторка бюлетень SIKO, що його видає Товариство для інформації про Східні Церкви! (стор. 56). Назва бюлетеню Східної конгреґації (не товариства!) тут перекручена, а інформація — також.

На закінчення (стор. 62) цитується недавня заява папи «з його балькону, опівдні, в час Реджіна челі». Реджіна челі — це римська в'язниця!

У КИТАЇ СУДЯТЬ

Гонґконгська газета «Савт чайна морнінґ пост» повідомляє, що в місті Кантоні недавно засуджено 104 особи на смертну кару за шпигунство та нелегальну торгівлю. Присуд виконано.

Про те повідомлено мешканців Кантону та іншого міста Фатсану афішами, де подані імена розстріляних.

Багато тисяч китайців засуджено на примусові роботи в таборах праці за «лідіали», перекуплено, саботовання праці, крадіж, торгівлю на чорному ринку, нелегальні заробітки, за те, що дехто був багатим землевласником, що хтось з його кревних утік до Гонґ Конгу, або за те, що належно ще не зрозумів лиха імперіялізму».

У глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що в понеділок, 8 червня 1970 р., у Львові на 84році життя помер наш найдорожчий Тато, Дідусь і Прадідусь

о. д-р Ігнатій-Климентій ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

колишній військовий капелян і катехит гімназій у Стрию і Городку Ягайлонському, парох Любіня Великого і Камінки Струмилової.

Похорон відбувся в середу 10 червня. В суботу, 20 червня о год. 8:30 ранку в катедральній церкві св. Йосафата у Едмонтоні відправиться заупокійна Служба Божа.

Неоніла з Цегельських Дмитрук — донька,
о. Євген Дмитрук — зять;
Хризант і Леся, Ігор, Любомир і Гелга,
Ростислав і Евгенія і Оксана — внуки і
правнуки та рідні в Україні, Польщі, Румунії, З.Д.А. і Канаді.

ЗБЕРІГАЮЧИ ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ

о. Василь ЛАБА

З проповіді на едмонтонському цвинтарі св. Михайла

На жалобній похоронній богослужбі найзворушливіша хвиля, коли служитель звертається лицем до покійника в домовині і до учасників його похорону і коли сумовито заголосить пісня, закликаючи до останнього прощання з покійним: Прийдіть, востаннє попрощатися з покійним... Бо ми з ним розстаємося... Помолімся, щоб його упокоїв Господь...

Кожне людське прощання зворушливе, бо ті, що прощаються, звичайно, люди близькі одні одним, так наче б перестали існувати для себе на місяці чи на роки. Прощання живих з покійним є розставанням назавжди. Не побачать себе ніколи більше ані рідні, що з покійним проживали довгі роки в стінах родинної хати, ні сусіди, що жили з ним хата в хату, видалися і виталися з ним кожної днини, ні други і знайомі, що часто з ним видалися при праці чи на розвагах.

Та безоглядна і невмолима смерть, що вривас нитку життя покійного, не вривае зв'язку з ним у тих, що залишаються в живих.

Відоме народне прислів'я говорить, і говорить, що так воно бути не повинно: як з очей — то й з пам'яті.

Ми, живі, обіцяли нашим покійникам, що зберігати будемо по них *вічну пам'ять*. Їх ми тратили з очей, навіть сльозами залляних очей, але обіцяну нами пам'ять про них наказує нам зберігати, як довго самі ми в живих, добрий людський звичай і побожний християнський закон, той, що про нього сказано у Святому Письмі: «Бо це свята і спасенна думка молитися за покійних, що заснули в Господі» (II книга Мак., розд. 12).

Ота свята і спасенна думка скликає нас в зеленосвяточну привітну пору, коли то Божа рука зеленню закрила сумовитість могил, на місцеві цвинтарі, де в Господі спочивають покійні, що недавно жили поміж нами і нам свіжо у пам'яті: наші дорогі рідні або добрі други, наші співпарафіяни, наші громадські співпрацівники.

Наші думки і наші молитви не обмежуються до цього одного цвинтаря, який ми нині громадно відвідали, і до могил тих, що на ньому спочили, але шиняють далеко поза цвинтарну огорожу. Вони облітають усі ті місця, на яких спочили кості рідних нам по кості і крові, гідних того, щоб ми теж усіх їх спом'янули.

Оцей наш цвинтар — то лише символічне місце тих усіх місць, цвинтарів та окремих могил, де спочивають покійні нашого роду. Де їх нині нема? Розсіяні вони по всьому Божому світі, подібно, як зорі по вечірньому небозводі: на наших поселеннях — дримучі цвинтарі, де спочивають наші діди і прадіди, запущені воєнні цвинтарі, де спочивають наші герої, стрільці і старшини, що боролися і життя віддавали за волю нашої Батьківщини.

А крім того, поодинокі могили вздовж скитальських доріг, якими світ за очі йшли ключі біженців з рідної землі, і поодинокі могили, вздовж доріг, де падали і життя кінчили насильно виселювані з рідних міст і сіл у далекі сибірські нетри, і могили тих, що там гинули від злиднів і на вічний супочинок лягли за дротами жахливих карних таборів.

Тяжко було б в руках держати жалобну книгу українського народу-страдальця, і неможливо було б до неї записати всіх, що заслужили на нашу пам'ять про них. Скільки їх, які їхні імена, де їхні могили — знає один Всевідучий Господь Бог. До Нього шлемо наші нинішні молитви, щоб Він прийняв їх у свої небесні оселі, причислив їх до своїх Святих і їх, що щастя не зазнали на землі, нагородив непроминаючим щастям у своєму небесному царстві.

НОВИЙ СПИСКОП УПЦЕРКВИ

УПЦерква у ЗДА має четвертого єпископа: в Бавнд Бруку, Н. Дж., висвячено о. архимандрита Марка (раніш о. Іван Гундяк) на єпископа. Він має 75 років.

ПРАЗНИК У МОНДЕРІ ЦЬОГО РОКУ –

В НЕДІЛЮ, 28 ЧЕРВНЯ

ПОРЯДОК БУДЕ ТАКИЙ:

27-го червня, субота вечір:

год. 7-а: Літія, Всенічна; год. 8-а процесія з церкви піде на Голгофту і там відбудеться Хресна дорога.

В годинах між 7 - 8 можна буде висповідатись у церкві.

28-го червня, неділя:

день св. апостолів Петра й Павла:

від 6-ої години ранку до 9-ої будуть правитись Служби Божі щопів години для обслуги прочан.

10 година на Голгофті:
архиєрейська Служба Божа Преосвященого Ніла.

Після архиєрейської Літургії парафіяльна процесія відпровадить Владику до нашої парафіяльної церкви, де наш архипастир повідслужить новий кивот і стіхонисні образи в новій церкві.

Завага: Всі, хто в день цього відпусту в нашій церкві прийде сп. Причаста (після потрібної сповіді), відвідає церкву і там помолиться в намірениях сп. Отця (Отче наш, Богородице Діво, Слава Отцу і т.д.), доступить з привілеїв Сп. Апостольського Престолу **повного відпусту,** який може жертвувати і за померлих.

12 година на Голгофті:

читана св. Літургія для тих, що опізнились на празник з дальших околиць. Тому можете приїздити з дальших відстаней, бо все ж таки застанете ще одну Службу Божу, а опісля зможете брати участь у дальшій програмі.

Яка ж дальша програма?

О 1-ій годині популярні **ОБІД** у парку «УКРАЇНА», ліворуч від церкви. Весела програма. Всіх просимо, всіх вітаємо!

Бували часи, коли на відпусті в Мондері зустрічались майже всі сусідні колонії. Тепер вони мають свої власні церкви. А все ж Мондер остане Мондером, бо тут від 1902 року оо. Василіяни поселились постійно серед свого народу і донині не думали й не думають про зміну свого осідку. Ми з Вами, Ви з нами, а з усіма нами — Господь! З нами Бог, разумійте, язичи!

ОТЦІ ВАСИЛІЯНИ

фото: «Ерні», Ветревіл

СТІНОПИС У МОНДЕРСЬКІЙ ЦЕРКВІ СВ. АПОСТОЛІВ ПЕТРА Й ПАВЛА

(О. В. В.) Учасники сьогорічного відпусту в Мондері матимуть нагоду оглянути новий стінопис у церкві св. апостолів Петра й Павла, що його виконав мистець Іван Денисенко зі сином Володимиром.

Оо. василіяни монастиря св. апостолів Петра й Павла в Мондері поблагословили новий кивот та розмальовані на стінах за вівтарями нові образи. Запрошуючи всіх, близьких і далеких, приятелів мондерського монастиря на відпуст, подаємо кілька інформацій про новий стінопис. Потім дамо відомості про

«Пресвята Євхаристія»

Торік, на свято св. Петра й Павла, Владика Ніл урочисто посвятив нову церкву в Мондері. Впродовж року праця над викінченням внутрішнього розмальовання швидко йшла вперед. Тепер, як увійти до мондерської церкви, ваші очі захоплюють своєю красою та величністю три великі образи, розміщені на запрестольних стінах.

На стіні за вівтарем бачите по-мистецьки виконану композицію: «Пресвята Євхаристія». В самому центрі стоїть Господь Ісус Христос, що в правій руці тримає освячений Хліб, а в лівій руці — чашу з освяченим Вином та подає їх своїм апостолам, що підходять до нього з двох боків. Сам образ розтягнено на всю ширінь стіни.

За плечами в Христа — вівтар з балдахином, який мистець Денисенко старався повторити за первозразом такої ж композиції собору св. Софії в Києві, а тепер також і в Римі.

З обох боків вівтаря і самого Христа стоять два ангели, що, неначе диякони, услугують Христові при священнодійстві. В руках ангелів—«рипіди». Це вілла, якими диякони омахують освячені Дари в час урочистої Літургії за східним звичаєм.

З правого боку приступає до Св. Причастя св. ап. Петро з простягненими руками, а з лівого боку — св. ап. Павло, два Покровителі мондерської церкви. Щоб зазначити їх особливе відношення до цього храму, від дальшої групи апостолів вони обидва відгороджені колонками.

Наліво від св. Петра бачимо змальованих апостолів: Івана, Юду Тадея, Андрія, Якова Старшого і Тому. А направо від св. ап. Павла — апостолів: Симеона, Филипа, Якова Меншого, Вартоломея і Матея.

У глибині великої картини — наївчеі доми міста Єрусалиму. Ввесь великий образ грає живими барвами. Кольори чисті й милі для ока. Мистець Денисенко за вимогами візантійського іконопису вживає лише чистих кольорів (не мішаних). За цією вимогою стоїть така думка: в Божому храмі все має бути чисте.

Божа Мати і св. Василій

У церкві, крім головного вівтаря, є ще два бічні престоли (на них не служиться св. Літургія). Праворуч — престіл Пресвятої Богородиці. Сидить Вона, даскава й добра Богомати, з Дитятком Ісусом на колінах. Мило глядить на всіх, що «прибігають до Неї з вірою».

З правого й лівого боку бачимо двох архангелів: Гавриіла й Михаіла. Архангел Гавриіл приносить Марії небесний привіт, а сам тримає в руках біленьку лілею, ознаку вічного дівництва Марії Діви. З лівого боку Богородиці стоїть архангел Михаїл. У його лівій руці — вогненний меч, спущений униз. Це значить: колись архангел таким мечем боронив у палим людям вступу до раю. Тепер народжений з Діви Марії Христос Спаситель відкрив нам вхід до раю; тож меч архангела вже не є погрозою для Божого народу. І Київ, і вся Україна здавна вважає архангела Михаїла своїм покровителем.

З лівого боку — престіл св. Отця нашого Василія Великого, патріярха всіх східних чинів і засновника Василіянського чину. Св. Василій був також архиєпископом і митрополитом Кесарії Кападокійської. Він, крім своєї чернечої ряси, зодягнений у єпископську мантію, а в лівій руці держить архипастирський жезл. Він, святий автор перших монаших двох уставів: ширшого й меншого, сидить при столі, на якім розгорнута книга. Святий тримає в правій руці перо і, задуманий, неначе вслухується в надхнення Святого Духа, що злітає в вигляді голуба з небес. З лівого боку св. Василія ангел тримає в руках його єпископський омофор та митру.

Вгорі образа, з лівого боку — намальований горючий стовп вогню, герб Василіянського чину. Його прийнято з видіння, яке мав св. Ефрем про св. Василія. Він бачив полум'яний стовп, що піднісився від землі аж до неба, і чув голос: «Отакий Василій Великий», себто така велика й така горюча любов св. Василія до Бога та любов до ближнього!

Розпис мондерської церкви ще не закінчений. Найближчий план: поставити дві головні, т.зв. намісні ікони Христа Спасителя і Пресв. Богородиці.

Мистецький розпис створює молитовний настрій. У мондерській церкві людина якось сама починає молитися. Зайдіть туди в час відпусту чи коли небудь.

Єпархіяльна оселя відкривається 5 липня

У єпархіяльній оселі над озером Вобман поблизу Едмонтону від 5 до 19 липня буде хлоп'ячий табір; від 19 липня до 2 серпня буде дівочий табір. Управителем першого табору був о. Пилип Шендюк; другого табору — о. Роман Ганкевич.

Зголошення слати на адресу: Camp Director, St. Josaphat's Cathedral, 10825 - 97 St., Edmonton, 17, Alta.

Оплата за двотижневе перебування: 30 долярів.

Богослуження: червень-липень

Гр.Юл.Дні — Юліянський календар Григоріянський календар

21	8	Н Всіх Святих.
22	9	П Кирила Олександ. св.
23	10	В Тимотея сщмч.
24	11	С Вартолом. і Варн. ап.
25	12	Ч Покл. Пр. Т. Тіла ІК.
26	13	П Акилини мч.
27	14	С Елисея прор.
	5	по Сош. Юліяна
	6	Євсевія сщмч.
	7	Агрипини мч.
	8	Різдво Івана Хрестителя
	9	Февронії препмч.
	10	Данида преп.
	11	Сампсона преп.

АЛБЕРТА

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
21. — Гайнс Крік 10.00; Кейтуан 3.00
24. — Ройкрафт 10.00
28. — Норт Стар 10.00
29. — Ройс 10.00

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
21. — Єшпав год. 10 рано (храм)
28. — Бонневіл год. 10 рано

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
21. — Смокі Лейк
28. — Смокі Лейк
5. липня — Радвей
7. св. Івана — Елдорена
12. — Востена

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572
21. — Менлі год. 9; Вайткнуд год. 11.30
28. — Чергилл год. 9.30 (храм)

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton
21. — Лемонт год. 10 р.
28. — Делф год. 10

о. Ол. Захарієвич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
21. — олден год. 8.30; Коперник 10.30
28. — Голден год. 10.30 співана Сл. Б.
5. липня — Голден год. 8.30; Дейвленд 10.30
12. — Голден год. 8.30; Коперник 10.30

У Голден-місті від 6 до 18 липня буде катехизація дітей під проводом сестер служебниць. Просяться батьків привозити дітей із парафій Голден-фарми, Коперник і Голден до церкви в Голдені. Сестри будуть навчати катехизму і приготовляти до першої сповіді.

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonton
Ph. 434-8279
21. — Скаро
24. Різдво св. Івана — Стар
28. — Ярослав
5. липня — Лемонт
12. св. Петра і Павла — Лішор

о. Б. Кричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
21. Всіх Свят. — Присмонд Парк 10 і Нью Пайн Крік 12.30
28. — Атабаска 10; Бойд 12.30

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Mytnam, Ph. 366-3890
21. — Моркемб год. 10.30 (празник)
28. — Мирнам год. 9

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
21. — Ту Гілс год. 9 Новий Київ год. 10
24. — Ту Гілс год. 9; Новий Київ год. 10
28. — Ту Гілс год. 10
29. — Ту Гілс год. 9; Новий Київ год. 10

о. М. Мартинів
12204 - 113 Ave., Edmonton
21. — Кемрозз 9; Рамза Гіл 11
28. — Рамза Гіл 9; Кемрозз 11

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
21. — Редвотер год. 9; Вог год. 10.30
24. Різд. Ів. Хрест. — Федора год. 10.30
28. — Редвотер год. 10.00
29. св. Ап. Петра і Павла — Редвотер год. 9.00
5. липня — Редвотер год. 10.00
12. — Редвотер год. 9.00; Федора год. 10.30

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
21. — Спеден
28. — Стрий (храм)

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
21. — Інніскфі-місто
28. — Менлі-празник
5. липня — Левой 10 рано празник
12. — Інніскфі-місто 9 рано; Рейфурд 10 рано (празник)
Всюди: 10 год. ранку.

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
21. — Дервент 8.30; Верміліон 10.30
28. — Дервент 8.30; Кленданоід 10.30

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
21. — Норт Батафорд, празник
28. — Медовлейк
На Зелені свята парастаси на цвинтарях у Норт Батафорді в такому порядкові: год. 2 на Брейді, год. 3 на міському новому у Норт Батафорд.

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
28. — Вонда 9 - 10 (храм)
5. липня — Квадворт
7. — Сматс — храм 9 - 10
12. — Гавриилки (храм)

о. Ів. Мухарський
Box 103, Krydor, Sask.
Phone: 40
21. — Угрщів год. 9; Бл. Лейк год. 11
28. — Орлів год. 9; Крідор год. 11
5. — Січ год. 9.30; Бл. Лейк год. 11.00
12. — Орлів год. 9.30; Крідор 11

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
21. — Кадворт 9.00; Гамболдт 11 храм
28. Преєв. Євхаристії — Дана Дана 9.00; Кадворт 10.30 храм

о. А. Хорунжий
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10
21. — Ланіші 10 рано (на гробах)
28. — Алвена-місто 9 рано; Боднарі 11 рано

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
21. — Вакав 9 рано; Борщів 11 год. (і гроби)
28. — Вакав 10 рано; Сокаль 11.30

ДРУГА НЕДІЛЯ
28 червня

ЛИСТ ДО РИМЛЯН: зач. 81

Брати, слава і честь і мир усякому, хто чинить добро, жидові перш і греков, бо нема у Бога згляду на особи.

Бо ті, що згрішили без закону, без закону погинуть, а ті, що в законі згрішили, законом будуть суджені; бо не слухачі закону праведні перед Богом, а виконавці закону будуть оправдані.

Бо коли чинять, то ці, не маючи закону за природою законне чинять, то ці, не мають закону, самі с законом: вони показують, що діло закону написане в їх серцях, коли їх совість дає їм свідоцтво: а думки взаємно обвинувачують себе або оправдують, в день, коли Бог судитиме таємниці людські, по мойй Євангелії, через Ісуса Христа.

СВ. ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 9

У той час, коли Ісус проходив поблизу Галилейського моря, побачив, як два брати, Симон, званий Петром, і Андрій, його брат, закидали сіті у море; були бо рибалки. І промовив до них: «Ідіть за мною і я зроблю вас ловцями людей». І вони негайно полишили сіті та й пішли за ним.

А як відійшов звідти, то побачив інших двох братів, Якова, сина Заведея, й Івана, брата його, як вони зі своїм батьком Заведеєм направляли в човні свої сіті. І покликав їх. А вони негайно покинули човен і свого батька та й пішли слідом за ним.

І ходив Ісус по всій Галилеї й навчав по їх божницях і проповідував євангелію про царство та сціляв усяку недугу й усяку немічі між людьми.

Поминки на цвинтарях

Дуже багато людей з Едмонтону й околиці було минулої неділі на цвинтарі св. Михайла, де відбулися традиційні поминки.

Преосвященний Владика Ніл у співслужінні священників відправив спільну Панахиду, потім над могилами священників. Проповідь сказав о. синкел В. Лаба.

Попередньої неділі були поминки на цвинтарі св. Йоакима. Проповідь мав о. М. Ничка ЧСВВ.

Місцеві священики служили Панахиди на обох цвинтарях.

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton
Найбільша в Едмонтоні й єдинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з граніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, граніту й бронзи. Напи-ки на пам'ятниках даром та царова достава. Пишіть за болдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 35% упусту від нормальної ціни.

Райкрофт, Алберта

ДЕНЬ БАТЬКА

В чудовий літній місяць червень ми відзначуємо День батька та складаємо йому пошану й подяку за все, що він для нас вчинив.

А є за що шанувати. Пам'ятаю ще й досьогодні вірші, що їх вчився я ще в школі: „Під дубочком в доці-бурі заховаюся, від батенька я розуму научаюся"... Наш батько годував нас, навчав, виховував, до школи посилав, наказував постійно, щоб вчитися доброго, а оминати зло.

Вже 58 років минуло, як я бачила свого батька, але я завжди бачу його в своїй уяві так, як сьогодні, як стоїв у хаті, між нами, чую його голос, могутній, приказуючий, як часто вечером до нас говорив ті самі слова: „Ану, діти, молитися й пора спочивати, бо рано, як Бог дозволить діждати, треба вставати, дещо матері помогти, а відтак їти в школу"... Який то був милий і дорогий час, здається, найкращий з усіх, що я пережила! Як то було мило, як ми всі жили разом: тато, мама, ми, діти, а все те проходило серед гамору, радощів та веселости. Безжурні молоді роки... Далекий той час. Сьогодні бачу ті часи неначе через серпанок, але я їх бачу й забути їх не можу. Ніяк не можу забути того, що я пережила в моїму молодецькому, майже дитячому віці, під доброю опікою нашого люблячого батенька. І тому згадую ті часи з сумом та якоюсь тугою. „Як ми батька згадуєм, мисмось сльозами, тату рідний, тату милий, як нам жаль за вами! Той туги не може відписати пером на папері, хоч п'ятдесят літ минуло, як ви, тату, померли. Тут, за морем, любий тату, є чотири доні, а в день батька вам на могилу голіньоки клонимо"...

От так у день батьків ми згадуємо нашого дорогого, незабутнього батька, під якого опікою ми провели наші молоді, безжурні роки. Бажаємо від серця, щоб і інші діти так мило згадували своїх батьків, а всім батькам бажаємо з нагоди дня батька багато потіхи зі своїх дітей.

М.М.Б.

Збірка на українців у Югославії

До збіркового осередку єпархіяльної управи Братства Українців Католиків у Едмонтоні, що, з доручення Преосв. Владики Кир Ніла, переводить збіркову акцію в Едмонтонській єпархії, вплинули досі такі жертви:

ГРОШІ ЖЕРТВУВАЛИ:

$25.00 — Александер Король, Едмонтон; $5.00 — М. Стефанів, Едмонтон, В. Огородник, Голден, Алберта; $2.00 — П. Кулій, Едмонтон.

Всім жертводавцям сердечно подяку складає управа БУК Едмонтонської єпархії.

Гроші та жертви просимо слати на адресу:

Rev. M. SOPULAK
c/o UKRAINIAN NEWS
10967 97 St.
EDMONTON 17, ALBERTA

Фірмаунтен, Саскачеван

ПОХОРОН БЛ. П. МАРІЇ СІРМАН

бл. п. Марія Сірман

В середу, 1 квітня, упокоїлася в Бозі стареньска пінерка бл. п. Марія Сірман на 92 році життя. Покійна померла по короткій недузі в шпиталі в Гравенбург. Вістка про смерть тихої й працьовитої покійниці рознеслася скоро по місточку Фірмаунтен, де вона провела мэйже 20 років свойого життя.

Бл. п. Марія, з роду Клит, народилася 1878 р. в селі Іваньо Пусте, пов. Борщів, Західна Україна. До Канади приїхала зі своїми родичами 1899 р. Батьки її осіли в Домініон Сіті, Ман. Того самого року вона одружилася з Іваном Сірманом. Молоде подружжя фармувало там до 1913 р., а того року переїхали вони до Саскачевану в околицю Гленворт, де купили фарму. Фармували вони там до 1951 р. В 1952 р. вони залишили фармерку й переїшли на відпочинок до міста Фірмаунтен. Та вже в 1952 р. помер її чоловік і покійна залишилася аж до смерти жити при сині.

Покійну оплакують два сини та три дочки. В Фірмаунтен живуть сини Петро та дочка Анна, зам. Василишин. Дочка Настя, зам. Матенко, живе в Мус Джов, а Софія, зам. Гакман, у Вернон, Бр. К. Син Микола живе в Ріджайлі. Окрім того оплакують її 10 внуків, 13 правнуків, два брати у Вернон, Бр. К. і сестра Катерина в Йорктон, Саск.

Заупокійну сл. Літургію й похорон відслужив о. Л. Рамач в місцевій церкві. Тлінні останки покійної зложено на українському католицькому цвинтарі біля церкви в Гленторр, поруч могили її чоловіка.

З нагоди похорону передано 13.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійній Марії вічна пам'ять.

ПОДЯКА

Прибиті горем по втраті нашої незабутньої матері, бабуні та прабабусі бл. п. Марії Сірман, складаємо щиру подяку Всеч. о. Л. Рамачеві за відслужения похоронних обрядів та заупокійної сл. Літургії, як також за слова пращання та розради. Дякуємо співакам, що співали під час похорону, а нашим приятелям за жертви на Службу Божі та за вінки на могилу, як також за всю допомогу, яку вони дали нам в нашому великому горю. Членкиням відділу ЛУКЖ дякуємо за поміч у приготуванні поминального обіду, а всім учасникам за віддання послідної присяги покійній. Нехай Милостивий Господь нагородить всім сторицею, а покійну Марію Прийме до свойого царства.

Діти, внуки, правнуки та родина

Армстронг, Бр. К. — Едмонтон, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. ВЛАДИСЛАВА КОЗЛОВСЬКОГО

бл. п. Владислав Козловський

В п'ятницю, 13 лютого, помер несподівано на удар серця в Армстронг, Бр. К., бл. п. Владислав Козловські. Покійний прийшов на світ в місті Молдечно, на Білорусі в польській родині, в 1911 р. Там він провів свої молоді роки, там він й дістав працю у відділі постачання місцевої військового станиці.

В часі німецько-польської війни служив при польській армії й, як польський вояк, попав до совєтського полону. Вразі з іншими полоненими опинився він в таборах праці на Сибірі, де проживав у жахливих обставинах. Відбувши в таборі погані, а ще гірше було напруження між полоненими та командою табору. Покійний належав до тих, що протестували проти важких життєвих умовин в яких кілька разів грозила йому кара смерти. Щойно польсько-совєтський договір звільнив його з табору й він опинився в Англії при польському летунстві. Після війни він жив через якийсь час в Англії, а в 1952 р. приїхав до Канади. Тут працював через кілька років у варстатах Норт Вест Індустріс. Два останні роки прожив у Армстронг, Бр. К., де й постигла його нежданна смерть.

Оплакують покійного дружина Соня, сини та три дочки з першого подружжя, сестра Олена та брат Станислав у Польщі та кузин Ян Ліс в Алберті.

Заупокійну Службу Божу та похорон відправив англійський священик о. Рош в римо-католицькій церкві в Армстронг в понеділок, 16 лютого. Опіяла перевезено тлінні останки до Едмонтону. Тут в каплиці похоронного заведення Парк Меморіял відслужив о. М. Сопуляк в четвер, 19 лютого похорон. Після похорону кузин покійного Ян Ліс попрощав покійного від імені родини, приятелів та знайомих. Тлінні останки покійного зложено на цвинтарі св. Михаїла.

З нагоди похорону передано 15.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуєм, а покійному вічна пам'ять.

ЗБИРАЄМО ЩЕ ГРОШІ ДЛЯ ЮГОСЛАВІЇ

На прохання Високопреосвящ. Кир Гавриіла Букатка, що не закінчуємо грошової збірки на допомогу українцям, потерпілим від землетрусу в Югославії. Всі грошові жертви будуть вжиті на будову та відбудову знищених церков та парафіяльних будинків в місцях українських поселенців.

Самі українські поселенці не можуть причинитися до відбудови церков та парафіяльних будинків, бо не мають звідки. Ні держава, ні ніякі державні установи не прийдуть їм з допомогою. Тому їхні очі звернені на українців у ЗДА та Канаді, які зже виказали стільки щирого та доброго серця, щоб своїми щирими жертвами допомогти їм відбудувати їхні церкви та парафіяльні будинки, що досі допомогли їм зберегти свою віру, свій обряд та свою національну свідомість.

Не заведім їхнім надій! Допоможім їм! Навіть малі жертви є для них великою матеріяльною і моральною допомогою.

Гроші пожертви просимо слати як і досі на адресу:

Rev. M. SOPULAK
c/o UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 St.
EDMONTON 17, Alberta
Єпархіяльна управа Братства Українців Католиків Едмонтонської Єпархії.

Парафіяльна церква в Яблоні, недалеко Баня Луки, після третього великого землетрусу, 31 грудня 1969. Ступінь знищення: 7.

Пам'ятний день 15 червня 1916 р. — Спомин з першої світової війни

Олександер Гончарук

Недавно в цілому світі відзначували 25-ту річницю закінчення другої світової війни. А мені нагадався незабутній день 15 червня 1916 р., коли я був у важкому бою на фронті в часі першої світової війни.

Я народився 21 жовтня 1893 р. в селі Зоряне, рівенської області, на Волині. Як вибухла австрійсько-російська війна мене покликали служити в російській, царській армії, бо Волинь до першої світової війни належала до Росії. Я зголосився до мобілізаційного пункту в місті Острїг на Волині, де перейшов комісію й де мене приділено до першого туркестанського стрілецького полку.

Нашим місцем вишколу було місто Козлов у Тамбовській губернії. Мене призначили до підстаршинської школи, що звалася „учебная команда", й, після однадцяти місячного вишколу, я вийшов старшиною. Мене приділили до першої роти й назначили начальником над 65 воїнами. Наша частина простояла в Козлові вісім місяців, а після того наш полк, що начислав 4,250 вояків, дістав наказ відійти на німецький фронт. То було в березні 1916 р. Перед відходом на фронт нам влаштували велику параду, з військовою оркестрою та генералами й полковниками, які нас прощали і закликали хоробро битися „за царя та родіну".

Після того нас із музикою відпровадили на залізничу станцію, де нас заладували до вагонів. Поїзд віз нас на захід. Ми доїхали до міста Сарни, де вийшли з вагонів і йшли дальше пішком. Ми перейшли через мінські й пінські болота й дійшли до річки Стоход. Тут ми зупинилися й почали приготовлятися до офензиви.

Тисячі вояків ночами носили на річку Стоход стофунтові мішки з піском й складали їх в річку, поруч себе, а піонери будували відтак на тих мішках понтонові мости. Так приготовлялися ми до офензиви аж до 14 червня. А 15 червня зачалася офензива. День був ясний і погідний. Ніде ні хмаринки не було видно на небі. Ми всі були в окопах, що були потрійні, одні тягнулися за другими. Я був у першій лінії окопів. Як сонце сходило, на першій лінії окопів показався наш полковник. Він переходив здовж окопів і, переходячи попри мене, сказав, що „сьогодня будемо мати театр".

Десь пів години після того розпочали стріляти гармати. Зразу наші, а відтак німецькі. Від розриву гарматних стрілен в гору підносилися стовпи землі та куряви, змішані із димом так, що й сонця годі було бачити. Нам дали наказ іти в наступ. Ми виступили з окопів й в другій годині полудні пустилися йти в напрямі німецьких становищ. Ми ще не дійшли до річки Стоход, через яку мали пробиратися понтоновими мостами, як біля мене впало гарматне стрільно й мене важко поранило. Я впав і зразу стратив був притомність.

Як я прийшов до себе, побачив, що я ранений в ногу й з мене сливає кров. Я пробував зробити собі перев'язку, щоб затамувати кров, та був такий ослаблений, що навіть не міг собі перев'язки зробити. Я лежав так десь до третьої години ранку й тоді німці почали відступ зі своїх становищ, бо наші війська були сильніші, й гарматний вогонь був значно слабший. Я знав, де є перев'язочний пункт й рішив туди дістатися. Та я не міг встати, нога боліла, а кров дальше сливала, але вже менше. Я почав тоді лізти рачки по землі в напрямі перев'язочного пункту. То не приходило мені легко, бо нога мене таки здорово боліла, а до того в мене зовсім не було сили.

По дорозі до перев'язочного пункту я стрічав багато ранених вояків з нашого полку. Вони лежали закурені пилом, покровавлені та просили, щоб їх добити, щоб вони не мучилися. Їх лежало дуже багато. Та більше було мертвих, як поранених. Як я відтак довідався, того дня з офензивни вийшло живими та здоровими всього 300 вояків. А всі решта, тобто 3,950 або згинули, або були поранені.

Вид тих поранених, конаючих вояків додавав мені сили лізти дальше. Смерти я тоді не боявся. Молодим людям смерть якось не страшна. Але я боявся, що я буду лежати обезсилений, як оці мої товариші з полку, й не буде кому ні мені допомогти, ні мене добити.

Не знаю, як довго я ліз до перев'язочного пункту, але десь рано я туди дібрався. Мені перев'язали рану й післали до військового шпиталю в місті Брянськ, Орловської губернії. Там пролежав я два місяці, моя рана загоїлася й мене відіслали в місто Полтаву, де формувався наш полк наново. Та воювати більше вже мені не довелося. 1917 р. в Росії вибухла революція й нас демобілізували. Я повернувся у своє село.

В 1928 р. я виїхав у Канаду й з того часу живу в Едмонтоні. Переживав тут важкі часи, коли важко було за працю та прожиток, але то минулося. Сьогодні, славити Бога, живеться несогірше. Та часом в ночі мені присниться отой пам'ятний 15 червень 1916 р. й мені нагадається той жахливий день, якого я ніколи не забуду.

Олександер Гончарук

З нагоди спомину п. О. Гончарук передав 20.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо.

АСЕКУРУЄМО

Авта, будинки, хатні речі, бізнеси, від вогню, грабежі, особисту відповідальність (liabilities), морґеджові довги, рівнож асекурації: життєва хворобова, від випадку та шпитальна.

10% знижки на будинки, хатні речі й особисту відповідальність (liabilities)

Cwikilewycz Insurance Agency
10960 - 75 Ave. Edmonton, Alberta
Tel.: 433-7629 — 424-0915

Німецький ресторан у баварському стилі

Якщо хочете провести мило вечір при звуках добірної оркестри та з'їсти смачні німецькі страви, як віденський шніцель, білі мюнхенські ковбаски, гарно присмаженого пструга чи струдель з яблук та інші того року страви, відвідайте наш ресторан, який уряджений в оригінальному мюнхенському стилі.

Поручаємо теж европейські горілки, вина та смачні німецькі пива.

Відкритий від понеділка до п'ятниці від год. 5-ої попол. до 1-ої в ночі. В суботи від год. 1-ої попол. до 1-ої ночі.

HOFBRÄUHAUS
Tel.: 422-1742
10209 - 97 St., EDMONTON

SPECIALIZING IN SPECIALIZED BODIES
EDBRO HOISTS — VAN BODIES
DUMP BODIES — SERVICE BODIES

EDMONTON TRUCK BODY LTD.

НА ПРОДАЖ:

З відкриті вживані троки для вожения фляшок (BOTTLERS BODDIER) дешево

Phone.: 474-1421
12135 Fort Road, Edmonton, Alberta

УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
ВИСИЛАЄ РІЗНОРОДНІ ПОСИЛКИ ДО СССР ВАГОЮ ДО 44 ФУНТІВ.
МАЄМО НА СКЛАДІ:
хустки, светри, матеряли на убрання, суконки, шкіру на чоботи, черевики, подвійну всипу на перини.
ВИСИЛАЄМО ГРОШІ БЕЗ ЖОДНОЇ ОПЛАТИ, ДОЛЯРОВІ СЕРТИФІКАТИ ЗДА
Приймаємо замовлення на мешкання — повна гарантія.
Про дальші інформації прошу писати до:
KOSMOS EXPORT - IMPORT
332 Fillmore Avenue
Buffalo, N.Y. 14206
Ph.: 856-2674
П. Остапчук - керівник

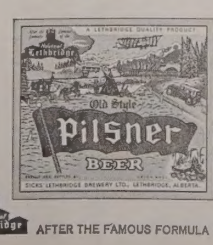

How did those six Sioux get on our beer label? (Six? Count 'em. Six.) To say nothing of three crows. And a Hupmobile. And twenty-nine trees. And our House of Lethbridge. How? Frankly, we don't remember. It all happened many moons ago. But one thing's certain: we'll never change our label. Or the great beer behind it. In Lethbridge, we go right on brewing it the slow, natural way, for real flavour. We have spoken.

Imported Lethbridge AFTER THE FAMOUS FORMULA OF THE HOUSE OF LETHBRIDGE

ДРУКАРНЯ
„УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"
ВИКОНУЄ:
- фірмові коверти
- фірмові листи
- афіші, летючки
- візитівки, білети
- книжки
- базарові квитки
- брошури
- весільні запрошення

Іван Хрін з Віндзору складає $16,000 на Шевченківську Фундацію

Відомий діяч і щедрий жертводавець та один з перших фундаторів Шевченківської Фундації п. Іван Хрін з Віндзору переслав цього місяця новий даток $14,900.00, доповнивши цією посилкою свої попередні вплати на Шевченківську Фундацію до повної суми $16,000.00.

Цим королівським датком п. Хрін заняв почесне місце серед меценатів Шевченківської Фундації, поміж якими є бл. п. Михайло Нападій з Врокстону в Саскачевані ($12,000), о. д-р В. Кушнір, президент КУК ($10,000), Стефан і Марія Янківські з Вінніпегу ($10,000), Товариство "Просвіта" ім. Т. Шевченка в Кенорі, Онтаріо ($10,000) і Український Робітничий Дім в Торолд, Онтаріо ($5,000). Разом всі шість меценатів Шевченківської Фундації і вплатили $63,000.00, що дає майже 5-ту частину (18%) всіх дотацій одержаних на фундацію по кінець місяця березня ц.р.

МЕЦЕНАТ ІВАН ХРІН

П. Іван Хрін уроженець багатої Збаражської землі, де він покінчив народню школу й середню освіту в нижчих класах гімназії. Вісімнадцять-літнім він зголосився в листопаді 1918 року добровольцем до української армії і в рядах Збаражського куреня перебув всю визвольну війну на польському і большевицькому фронтах. Збаражський курень спеціально відзначився в боях під Чортковом, Денисовом і Бережанами в часі т.зв. "Чортківської офензіви". Після приїзду до Канади в 1929 році, п. Хрін стає активним членом Української Стрілецької Громади, Українського Національного Об'єднання, Української Народного Союзу та незаступимим членом в управах віндзорського відділу Комітету Українців Канади.

Перед Шевченківською Фундацією — величезне завдання. Покликана до життя волею української громади в Канаді, Шевченківська Фундація несе відповідальність за збереження й розвій української культури та за скріплення знамен української ідентичної в Канаді. Це історичне завдання Шевченківська Фундація зможе виконати лише при активній допомозі цілої української громади, для якої безсмертним прикладом служитимуть складені імена її меценатів і фундаторів, а між ними ім'я най новішого мецената Івана Хріна з Віндзору.

Литовська танцювальна група „Гіватарас"

Двадцять років тому з переселенчих таборів Європи прибули до Канади таможен і поселенці з Литви. Вони привезли зі собою любов до своєї полишеної батьківщини та свої культурні традиції. Між ними були також литовські національні пісні та танки. Любов до рідних пісень та танків вщепили литовські поселенці своїм дітям, які їх плекають та розвивають у вільній Канаді.

Щоб показати красу литовської пісні та танку й іншим, постала 20 років тому в Гемілтон, Онт. мистецька група "Гіватарас", що означає у вільному перекладі "жива спадщина". Керівничою групи є п-і Г. Брейхманас, яка студіювала гуманістичні науки та танки на університеті в Вільна, Литва.

Литовський танцювальний ансамбль виступав з великим успіхом в Чікаго, Боффало та на світовій виставі в Нью Йорку. В Торонто 1956 р. вони влаштували були "Литовський день", а в 1959 р. вони дістали золоту медалю за виступ на фестивалі клюбу Ківаніс. На канадській світовій виставі Експо в Монреалі, показувано фільм, в якому м.ін. виступала група "Гіватарас". В 1968 р. директор Канадської ради для плекання народного мистецтва Лев Косар вибрав "Гіватарас", щоб репрезентували Канаду на фестивалі народних танків та пісні в Парижі. "Гіватарас" гідно зарепрезентував Канаду. Відтак "Гіватарас" виступав зі своїми танками в Західній Німеччині.

Окрім виступів в Едмонтоні та Калгарі, ансамбль виступить 1 липня пополудні на міжнародній виставі в Ред Дір, а 4 липня в Ванкувер, Бр.К.

Група "Гіватарас" складена з прихильників та любителів пісні й танку. Всі вони працюють безкорисно. Прибутки вживають для покриття коштів подорожі.

Едмонтон дбає про старших людей

Недавно едмонтонський щоденник „Едмонтон джорнал" подав інформації про послуги для старших мешканців Едмонтону деяких едмонтонських фірм. Подаємо їх тут коротко.

На фільмові виставки в кінотеатрах "Famous Players Theatre" старші люди мають вступ по зниженим цінах. При кінотеатрі „Феймоз" існує „Клюб золотого віку", що до нього можуть належати люди, які покінчили 60 років життя. Кожний з членів дістає виказку, на основі якої може купувати квитки до обох згаданих кінотеатрів по зниженій ціні.

Для приятелів живого театру є можливість побувати даром на генеральних пробах театру „Сітадел". Хто хоче піти на генеральну пробу якоїнебудь вистави, хай подзвонить на телефон ч.: 455-8749 й подасть своє ім'я та вік і для нього буде заплянене місце на пробі вистави.

Едмонтонська симфонія, починаючи з цього року, дає старшим людям 50% знижки на всі концерти. Квитки можна набути в бюрі продажу квитків у крамниці Гадсон Бей або замовити телефоном ч.: 429-6178.

Такі самі знижки для старших людей дає й Едмонтонська виставова асоціяція (Едмонтон екзибішен ассосієйшен) на всі покази, що відбуваються в часі щорічної виставки.

Кожний едмонтонець, чи едмонтонка, що покинули 65 років життя, мають право на безплатний переїзд міськими автобусами за заплатою 5.00 дол. оплати за окрему виказку в бюрі міських автобусів.

Зі знижки на перелік літаками канадських летунських ліній „Ер Канада" та „СіПіЕр" можуть користати старші особи лиш тоді, коли на літаку є місце. Не можна замовляти місця наперід. Якщо є місце, старші люди, за показанням виказки, платять лиш половину ціни за квиток. „Ер Канада" видає окремі виказки для людей, що покинули 65 років життя („Клюб 65"), а СіПіЕр бере за те 3.00 дол. оплати.

Для тих, що цікавляться гокеєм, буде 50% знижка на кожний гокеєвий меч за показанням відповідної виказки. Вступ коштуватиме лиш одного доляра. Для старших людей є також знижки податку. А саме муніципальні та міські податки є знижені на 50.00 дол. А хто дістає ще провінційну пенсію після 65 років життя, користає ще із дальших 50.00 дол. знижки. Ті люди користають рівнож із знижки 50.00 дол. на шкільний податок. На те останнє треба виповнити окрему апляцію, що її можна дістати в управі міста (Сіті галл).

За дальшими інформаціями в справі послуг для старших людей треба звертатися на адресу: Senior Citizens Information Service, Tel.: 429-6227.

За „Едмонтон джорнал" подав М. Журавель

Про вагу мемуарів і мемуаристики

В. Ю. Кисілевський

Мемуари „се нічим незаступимий матеріял для історика... Вони становитимуть дуже важний національно-виховуючий чинник. Бо вони розбуджують серед грядущих поколінь національну традицію, якої в нас нині ще так дуже мало, а з тим і національну свідомість.

„Читаючи спомини сі, грядущі покоління довідаються з них, хто такі були їх батьки та чиї вони діти"... (Ів. Кривецький, **Українська Мемуаристика** — Як Писати Мемуари". Львів, 1923, ст. 19).

Як каже проф. Маркус Лі Гансен[1]) в третій генерації, у внуків і правнуків імігрантів, відновляється зацікавленість історією їхніх предків, хто вони були, які були початки їхнього поселення в Новому Світі. Мої власні досвіди, які я переводив підчас студій над етнічними групами Канади два десятки літ тому, вповні потверджували опінію проф. Гансена. Виринають проблеми, над якими треба не тільки застановитися, але і пошукати „розв'язки". Необхідно треба заповнити браки — для добра власної молодої генерації (у великій мірі вже четвертого покоління) як теж для доповнення історії канадського поселення взагалі. Треба вповні погодитися з опінією д-ра Івана Кревецького. Мемуари, записки, дневники, є незвичайно цінним матеріялом для історика (і для нащадків). Українці в Канаді видали дійсний ряд дуже цікавих і важних споминів.

Згадаю тільки деякі: Василь Романюк, „Мої Спомини з піонерського життя" „Укр. Вісті" 1955-56); Адам Табака, „З Мойого Життя в Канаді" „(Кан. Фарм." 1964); М. Остапович. „Спогади Піонера Учителя" („Укр. Голос" 1955); Іван Німчук, „З Джурина до Канади" („Укр. Вісті", 1967); Августин Романюк, „Мої Піонерські пригоди в Канаді" („Кан. Фарм." 1957) — опісля книжкою в українській, як теж в англійській мові); Д. Прокоп, „Піонерські Школи й Учні" („Укр. Вісті", 1969) і др. Всі вони (зав инятком споминів Августина Романюка) були друковані на українській мові. На мій запит (в Канаді родженх) студентів хто з них читав ті спомини в часописах — мав я тільки одну позитивну відповідь. Більшість не читали. Правдоподібно тому, що у той час, двадцять літ тому, навчання української мови обмежувалося до Рідних Шкіл і молодь рідко читала українські часописі. На англійській мові у 1950-тих роках тільки одні спомини вийшли книжкою, (і то з великим успіхом), спомини Августина Романюка. Без сумніву, найосновніше написані спомини (в англійській мові) це спомиди Михайла Лучковича, першого українського федерального посла.[2])

В Державному Архіві в Оттаві зустрів я сотні споминів піонерів, переважно з Онтаріо і приморських провінцій, а в провінціяльному Архіві Саскачевану, між іншими мемуарами, натрапив я теж на цікаві „спомини" писані внуками піонерів Саскачевану, учениками середних шкіл, заохочені учителями, на підставі оповідань їхніх дідів. Між тими споминами є теж один — про українського піонера — Крепякевича, писаний його внуком.

Прочитуючи книгу Джеймса МекГрегора „Вільні Землі" зацікавили мене живо описані уривки із дневника Теодора Немирського, одного з найстарших піонерів, який в році 1896 прибув до Канади з Більча Золотого, борщівського повіту. Як я опісля довідався, переклад дневника Намирського на англійську мову зладила пані Софія Порайко-Кифорук спільно із своєю дочкою Октавією, професором університету в Техасс. Пан МекГрегор покористувався ще не справленою, першою копією перекладу. Хочеться вірити, що цей дневник Теодора Немирського, з відповідними коментарями, появиться друком для вжитку істориків. Згадавши авторку перекладу, хочу додати, що я мав нагоду прочитувати її власні спомини (не друковані досі), як дочки одного з визначних піонерів околиці Стар з Альберті. Дуже цікавий її опис „перед-шкільних літ на гомстеді" ') і було б дуже побажанним, щоби її спомини (писані англійською мовою) були видані книжкою і появилися на полицях бібліотек, так як спомини Августина Романюка. Свою любов до минулого передала вона і свої дочці, внучці піонера Якова Порайка родом із села Тулови у сянтинському повіті, Октавії, замужній Гал, тепер професорови на медичному відділі Університету Тексасу в Галвестоні. При цьому слід згадати, що хоч Тексас тисячі миль віддалений від Альберти — в Канаді родженна проф. Октавія Гал далі володіє українською мовою і листові і живо зацікавлена збиранням і збереженням споминів українських піонерів Альберти. І не дивиця — походить з роду Порайків, села Тулови, родини яка ще в старому краю видала чимало чільних громадських діячів.

До дневника Теодора Немирського можна би додати ще й дуже численні згадки про нього і про його працю писані сучасними імміграційними урядниками в Альберті. В одному з тих звітів згадується, що Немирський „має доладний список поверх 250 галичан яких він осадив на гомстедах".

[1]) Hansen, Prof. Marcus Lee. **The Problem of the Third Generation Immigrant.** Augustana Hist. Society, Rock Island: 1938.

[2]) **Memoirs of Michael Luchkovich** — A Ukrainian in Parliament. Ukrainian Canadian Research Foundation: Toronto 1965.

[3]) Sofie Porayko, "Pre-School Days on the Homestead" (written 1963).

ЗБИРАННЯ КЛЕНОВОГО СОКУ В ЛІСАХ КАНАДИ

Найбільш типово канадське свято в році. Цукровий або твердий клен зі своїм чарівним соком знаходиться переважно в долині ріки св. Лаврентія і в менших скупченнях у приморських провінціях та в Новій Англії, але з якоїсь таємної причини, закорінений у фольклорі, всі канадці вважають кленовий сироп виключно своєю власністю.

Легенда розповідає про індіянку, яка варила вечерю на березі острова на ріці св. Марії, біля Су Сейнт Марі, Онт. Вона кип'ятила воду, кидаючи гар'яче каміння у повні відра зроблені з березової кори. Через помилку вона кинула кілька гар'ячих каменів у відро наповнене кленовим соком, призначене на бенкет. Таким чином почався звичай варення кленового сиропу, який індіяни передали ранім дослідникам і торгівцям футрами.

Фото: Глоб енд Мейл

ТАНЦЮРИСТИ ЛИТОВСЬКОЇ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ГРУПИ „ГІВАТАРАС"

КВІТИ НА ВЕСІЛЛЯ

Відвідайте наш відділ штучних квітів на весілля та огляньте наш великий вибір букетів для молодої та дружок по цінах, що напевно відповідатимуть й вашому бюджетові. КВІТИ НА ВСЯКІ НАГОДИ.

Amby Lenon Ltd. Florists
10349 Jasper Ave., EDMONTON Tel.: 424-7314

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Альберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад ветеринарних лікі вв Едмонтоні
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

Найкраще купите
BEEF

HINDS OF BEEF	LB.	69¢
SIDES OF BEEF	LB.	59¢
FRONTS OF BEEF	LB.	49¢
SIDES OF PORK	LB.	45¢

RED OR BLUE BRAND
М'ясо порізане, запаковане, заморожене й доставлене до вашої хати
CROWN CITY MEATS
5814 - 111 Street Lendrum 434-2610 Edmonton

Народні
ЛИТОВСЬКІ ПІСНІ Й ТАНКИ
Ансамбль співаків та танцюристів
GYVATARAS
з Гемилтон, Онтеріо
виступить в неділю, 28 червня 2-ій попол.
в Джубілі Авдіторіюм в Едмонтоні
з концертом Литовських народних пісень та танків
Вступ: $2.50; студенти і діти понад 14 літ $1.00
Середа, 1 липня - 8-ій вечора в КАЛҐАРАХ
CALGARY LORD BEAVERBROOK SENIOR HIGH SCHOOL AUDITORIUM
9019 - FAIRMOUNT DR. S. E.

Dr. M. F. Stadnyk
Dr. Irwin Stadnyk
Окулісти-Оптометристи
512 Canada Bldg. Saskatoon
Phone 382-8656

"Соняшна Каліфорнія"
Ідучи до Соняшної Каліфорнії, не забудьте відвідати український
"BON DORME MOTEL"
731 NINTH ST., CRESCENT CITY, CALIFORNIA 95531, U.S.A.
Добре місце відпочити — чисте, тепле, спокійне.
Безплатна телевізія, кава чи чай.
ЦІНИ ПОМІРКОВАНІ
Господарі гостинні і привітні
Принесіть це оголошення, дістанете ще 10% опусту
Власники: Ангела і Леонід РОМАНЮКИ

Українські Похоронні Заведення в Альберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors
9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Альберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake Myrnam — Willa — Mayerthorpe — Wildwood
В. М. СМОЛИК, управитель

УВАГА
БІНГО
КОЖНОЇ НЕДІЛІ
В 7:30 ВЕЧОРА У SPORTEX EXHIBITION GROUNDS

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Dental Lab.
BARRY BUILDING
10128 — 103 St.,
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

BURTON DENTAL
Laboratories
Certified Dental Mechanics
1½ Bl. North of Woodward's
10279 — 101 Street
EDMONTON ALTA

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі
— Припасовує окуляри

Річна передплата "УВ" — тільки $5.00

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Альберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст нирковий недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Василь Павлюк
член Королівської Колегії Хірургів
F.R.C.S.(C) — F.A.C.S.
хірург-спеціяліст
203, Strathcona Medical Dental Bldg.,
8225 - 105 St., Edmonton
Тел. офісу: 439-4321
дому: 466-5033

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.
12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212
Власник і керівник: Маріян Страшок

МІСЦЕВІ ТА ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

SPECIAL!
ВСІ ВЛАСНИКИ АВТ
Дайте ваше авто помалювати зі споду таром. Тепер найнижча ціна в цілій Канаді. Від 20 років у бізнесі.
Edmonton Undercoating & Auto Body Shop
9633 - 102 Ave. Edmonton
Tel.: 422-7784 —
— Home: 466-4371

Дарунки для рідних в Україну
висилає до ваги 44 фунти
VEGA
UNIVERSAL STORE
10343 - 97 St., Edmonton
Велика обнижка цін!

Усміхніться

— Знаєте, я живу теж пером.

— А що ви пишете?
— Я пишу батькові, щоб він мені вислав гроші.

ВАЖИТЕ ЗА БАГАТО?
Мучить вас клопітлива, скомплікована дієта? Спробуйте звичайну дієту з грейпфрутом? Стратите 10 фунтів за 10 днів. Прищліть $1.00 на адресу
MEMORY LANE
Box 221-AB, Edmonton 15,

Eaton's Hearing Aid Centre

H. M. WENSLEY

- Екзамінує безплатно слух
- Найкращі слухові апарати по найнижчих цінах
- Повна обслуга

Для докладного устійнення пошкоджень вашого слуху зверніться до
MR. H. M. WENSLEY, Eaton's Audiometrist.
ТЕЛ.: 424-0181
Централя слухових апаратів заснована в понеділок
EATON'S HEARING AID CENTRE, MAIN FLOOR
Member of the Alberta Hearing Aid Dealers Ass'n.

Не ризикуйте, але асекуруйте!

АСЕКУРАЦІЇ: від вогню • авт і троків • бонди для контракторів • від крадіжі • особиста відповідальність.

Наше завдання — не лише мати багато клієнтів, але теж дати найкращу обслугу!
Переконайтеся про це самі!

J. GULAYETS
Insurance Mgr.

Асекурація — то не витрата, а зиск.

STAR AGENCIES
(Insurance) Ltd.
Phones: 429-2657 — 422-7218
10018 - 101 A Ave. Edmonton

FOR SALE
1967 PLYMOUTH FURY I
slant six motor, 4 door sedan, good condition. BEST OFFER. Very good gas mileage.
Phone 479-6943 between 6 & 10 p.m.

УСМІХНІТЬСЯ

— Скажи мені: якого роду "принцип"?
— Чоловічого.
— Чудово! А як буде жіночого?
— Принцеса.

RIVER VIEW HOTEL
Свіжо відновлений
НИЗЬКІ ЦІНИ —
центрально положений
10136 - 95 Ст., Едмонтон
Тел.: 422-8665

Збираємо до музею і архіву

Пам'ятаймо, що лиш той нарід, що шанує, пізнає, любить та зберігає пам'ятки свого власного минулого та скарби своєї культури, є гідний свого імені, а його молоде покоління зачитметься з того історій та набирати відомостей про своє походження й гордитиметься приналежністю до свого народу.

Допоможіть нам в цьому, присилаючи до нашої збірки давні друки, книги, журнали, відзнаки та інші пам'яткові речі, які ми збережемо для грядучих поколінь.

ПОДАЄМО 21-ий СПИСОК ОСІБ, що доцінюють належно нашу працю й прислали свої матеріяли до нашої збірки:

1.: п. Ілько ОРЕНЧУК, Трейл, Бр.К. — книжки, дав ні календарі, книжки театральної бібліотеки, піонерську світлину та журнали;

2.: п. В. СЕМЕНЕЦЬ, Калгари, Алта (другий раз) — медаліон, дуже давні календарі, брошури та картки;

3.: Д-р О. МАЛИЦЬКИЙ, проф. студій етнічних груп в Канаді при Калгарському університеті, скористав з нашої збірки для вище згаданих студій та прислав свій науковий бібліографічний журнал та інші, а також лист признання для нашої праці;

4.: п. К. ЛИСЮК, дир. "Національного Музею" Онтаріо, Каліфорнія (другий раз) — вартісні книжки;

5.: п. М. ОНИСИК, Дервент, Алта - Прапор С.Г.Д.К вартісні книжки, календарі, журнали та програмки;

6.: п. П. ОНИСИК, син Михайла, Дервент, Алта — Рушниця військова (кріс) з 1859 року із штиком (багнетом);

7.: п. Л. КОБЕЛЬ, Ст. Пол, Алта — Посвідка подяку з назвою: "Муніціпал Україна" в Мирнам, Алта.

Всім жертводавцям наша щира подяка, вписуйте свої імена в членів жертводавців нашого музею.

Пишіть:
Н. ЧОРУК
10231 - 98 St.,
EDMONTON 15, ALBERTA
Телефонуйте: 424-6905

ХОЧЕ СПІЛКИ

Заступник директора совєтського Інституту для досліджень міжпланетних просторів д-р Ю. Ходарев на доповіді в Американському астронавтичному товаристві сказав, що ЗДА і СССР повинні висилати спільно експедиції на Місяць, щоб зайво не робити подвійних коштів.

МОЖЕТЕ ПЛИВАТИ ЦІЛИЙ РІК
Люксусовий дім з 4-ма спальнями, збудований Вечом. Всередині — 60-фітова плавальня (свіммінг пул).
На продаж ко коштах будови.
ЦІНА — $200,000.00.
Спокійне місце з видом на Ріевр Бенд. Власник забирається ся з Едмонтону.
Телефонуйте на ч.: 434-7319.

— У нас така спека, що у мух крила обгоряють!
— То ще ще нічого! А от унас така спека, що курям дають морозиво, щоб не несли варених яєць!

ОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ РЕЧОВИНИ, ЩО ГОЇТЬ: СТЯГАЄ ГЕМОРОЇДИ

Ексклюзивна лікувальна субстанція, як перевірено, стягає гемороїди й направляє ушкоджені клітини.

Славетний Інститут для досліджень винайшов єдину в своєму роді субстанцію, що стягає гемороїди безболісно. Вона усуває сверб і прикрість до мінут і приспішує лікування ушкодженої, запаленої тканини.

В кожному випадку, коли уступав біль, стягалося також ушкоджене місце.

Найважніше з усього те, що насолоди були такі досконалі, що ця поправа тривала багато місяців.

Цього доконано новою лікувальною субстанцією (Bio-Дуне), яка швидко помагає гоїти ушкоджені клітини.

Тепер Bio-Дуне можна мати як масть і в формі під назвою Preparation H. Питайте за ним в дрогсторах. Будете задоволені, або зверніть вам гроші.

Маю вантажне АВТО
(трок) з навантажником (повдером). Протинаю дороги, вивожу землю тгд. Телефонуйте на ч.
тел.: 477-2107

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Ave.,
Полуденвий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

Продаємо нові сталеві рури
Маємо тільки короткі.
Фунт 6 центів.
Платимо найвищі ціни за старі речі з міді, бронзу, радіатори, батерії тгд.
Маємо великий вибір різних решток товарів, включаючи ремінчі інструменти, коци, тенки на воду тгд. по низькій ціні.
Щадіть гроші, купуючи у
DAVIS
Enterprises (Alberta)
Division of
Davis Industries Ltd.
Phone: 455-2177
11404 - 143 St.,
EDMONTON, Alta.

Albert House of Broadloom Ltd.
7209 - 101 Ave., Edmonton
Phone: 466-5345 — 477-7959

Dupont Nylon	**5.99 sq. yd.**
Acrilan	**5.99 sq. yd.**
Wool	**10.99 sq. yd.**
Corlon & Cushion Floor as low as	**2.99 sq. yd.**

Спеціяльні ціни на великі замовлення.
Читачі з-поза Едмонтону дістануть за показяням того оголошення 5% знижки.

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

MYRON'S BACKHOE SERVICE
Спеціяліст для закладання септичних збірників (Septic Tanks), водопроводів та каналів. На септичні збірники даємо гарантію на ціле життя.
Тел.: 799-5527; як нема відповіди дзвоніть на ч.: 799-5659.
Адреса на листи:
MYRON'S BACKHOE SERVICE
P.O. Box 30, GIBBONS, Alta.
Власник Мирон Павлечко

COME SAVE MORE AT SAFEWAY

Everyday is Savings day at Safeway

Freshest Fruits!
Crispy Vegetables!
and
Canada's Finest Meats!

SAVE MORE at SAFEWAY